

Tạp chí thông tin về
BẠO LỰC GIỚI

Tạp chí thông tin về
BẠO LỰC GIỚI

Chuyên san số 01

CÂU LẠC BỘ PHÒNG CHỐNG BẠO LỰC GIA ĐÌNH

**TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU VÀ ỨNG DỤNG KHOA HỌC
VỀ GIỚI - GIA ĐÌNH - PHỤ NỮ VÀ VỊ THÀNH NIÊN (CSAGA)**

TRUNG TÂM TƯ VẤN VÀ THÔNG TIN TƯ LIỆU VỀ BẠO LỰC GIỚI - CMRC

Địa chỉ: Tầng 4, Toà nhà Công ty Cơ khí Điện - Điện tử - Tàu thủy

Tổ 6, Phường Láng Thượng, Đống Đa, Hà Nội

Điện thoại: (84-4) 3775 9333 / (84-4) 3756 9547

Fax: (84-4) 3790 297

Email: gbv@csaga.org.vn

www.thuviengbv.dovipnet.org.vn

TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU VÀ ỨNG DỤNG KHOA HỌC VỀ GIỚI - GIA ĐÌNH - PHỤ NỮ VÀ VỊ THÀNH NIÊN (CSAGA)

TRUNG TÂM TƯ VẤN VÀ THÔNG TIN TƯ LIỆU VỀ BẠO LỰC GIỚI - CMRC

TẠP CHÍ THÔNG TIN VỀ BẠO LỰC GIỚI

Chịu trách nhiệm nội dung:
NGUYỄN VĂN ANH

Biên tập:
TRINH BÍCH LIÊN

Thiết kế mỹ thuật:
DƯƠNG THÀNH VIỆT

Địa chỉ:
Tầng 4, Tòa nhà Công ty
Cơ khí Điện - Điện tử -
Tàu thủy
Tổ 6, Phường Láng Thượng,
Đống Đa, Hà Nội

Điện thoại:
(84-4) 3775 9333
(84-4) 3756 9547
Fax:
(84-4) 3790 297
Email: gbv@csaga.org.vn
Website:
www.thuviengbv.dovipnet.org.vn

Giấy phép số:

In tại nhà in

Số lượng: 1000 quyển

"Tài liệu tuyên truyền,
không kinh doanh."

1. Mục đích:

Tạp chí Thông tin bạo lực giới nhằm cung cấp những thông tin về thực trạng và chương trình can thiệp BLG tại các địa phương, đồng thời trao đổi, thảo luận về những vấn đề lý luận và thực tiễn trong việc phòng chống bạo lực giới.

Tạp chí công bố, giới thiệu những kết quả nghiên cứu mới về các vấn đề bạo lực giới và phương pháp phòng chống.

2. Nội dung:

Tạp chí được xây dựng dưới hình thức **Chuyên san**, với các chuyên mục sau:

- Điểm tin.
- BLG nhìn từ thực tiễn.
- Những câu chuyện chia sẻ.
- Góc nhìn từ luật pháp.
- Nghiên cứu mới.

3. Phương thức phát hành:

- Tạp chí ra 2 tháng/số. Mỗi số: 1000 bản.
- Phát hành tới tất cả các tỉnh thành trên cả nước (Qua bưu điện, có thể liên lạc trực tiếp đề nhận tạp chí).

4. Thể lệ nhận và sử dụng bản thảo:

Bản thảo gửi tới tòa soạn:

* Là bản thảo gốc, chưa gửi đăng ở nơi khác hoặc in ở bất kỳ ấn phẩm nào.

* Việc xuất bản phải được tất cả các cá nhân, tập thể tác giả hoặc lãnh đạo cơ quan, tổ chức nơi tác giả thực hiện công trình nghiên cứu đồng ý.

* Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung bản thảo và nguồn các tài liệu trích dẫn.

Tất cả các bài đăng trên tạp chí được bảo hộ theo Luật bản quyền. Việc in lại và phát hành dưới bất kỳ hình thức nào đều cần được sự đồng ý bằng văn bản của tòa soạn.

Tòa soạn và tác giả không chịu trách nhiệm pháp lý về bất cứ hậu quả nào liên quan đến việc sử dụng thông tin đăng tải trên tạp chí. Các quan điểm và ý kiến của bài tạp chí không nhất thiết phản ánh quan điểm của người biên tập và tòa soạn.

Nội dung

04 THAY LỜI NÓI ĐẦU

Từ câu lạc bộ "cùng chia sẻ"

07

BẠO LỰC GIA ĐÌNH NHÌN TỪ THỰC TIỄN ĐỒNG HÀNH CÙNG TƯ VẤN CRMC

Báo chí thông tin về bạo lực gia đình cần có nhạy cảm giới

Bạo lực gia đình nỗi sợ hãi của xã hội

25

CẢM NHẬN TỪ NGƯỜI ĐIỀU HÀNH CLB

Cùng chia sẻ, cùng khơi nguồn sức mạnh

29

TÂM SỰ CỦA NGƯỜI TRONG CUỘC

Nỗi đau lên tiếng

Chặng đường vượt qua bạo lực gia đình

34

GÓC PHÁP LUẬT

Hoạt động tư vấn trong phòng, chống bạo lực gia đình

39

KINH NGHIỆM MỌI MIỀN

Câu lạc bộ quê tôi

Cùng chung tay

Nhóm liên gia tại Bình Đại, Bến Tre

44

NGHIÊN CỨU MỚI

Bạo lực tình dục và HIV/AIDS, những mái ấm không bình yên

54

MỤC ĐIỂM TIN

Hỗ trợ cho người bị bạo lực tình dục

Nỗ lực của các thành viên trong câu lạc bộ

Thêm một ngôi nhà bình yên cho những phụ nữ bị bạo lực

THAY LỜI NÓI ĐẦU

TỪ CÂU LẠC BỘ “CÙNG CHIA SẺ”

Nguyễn Văn Anh

Tại sao lại cần một câu lạc bộ cho riêng những phụ nữ là nạn nhân bạo lực gia đình?

Tôi đã nghe nhiều người hỏi câu này trong các cuộc hội thảo. Và tôi cũng đã tham dự một số câu lạc bộ mà trong đó lẫn lộn cả người hạnh phúc, người bất hạnh, người vui vẻ, người đau khổ, nam có nữ có. Người ta cho rằng đây là cách tốt để những người gia đình “có vấn đề” học tập và làm theo gương những người hạnh phúc. Tôi xin miêu tả lại bằng cách cắt một lát cắt buổi sinh hoạt ấy như thế này:

- Tôi xin tự giới thiệu, tôi có một chồng, 2 con. Gia đình tôi rất hạnh phúc, bình đẳng. Tôi tự hào có 2 con ngoan ngoãn, vợ chồng thương yêu nhau. (Một cán bộ - thành viên câu lạc bộ tự giới thiệu kèm theo nụ cười rất tươi tắn và hãnh diện)

- Tôi xin tự giới thiệu, tôi năm nay 33 tuổi, tôi có chồng là một người đàn ông đẹp trai, có trách nhiệm với gia đình. Mình cũng phải thế nào chồng mình mới yêu thương và giúp đỡ mình thế chứ (một thành viên khác, cho rằng đây là cách tốt để giáo dục những chị em chưa biết cách ứng xử trong gia đình gây nên cảnh đổ vỡ cãi cọ).

- Còn tôi, tôi tự hào có 2 con trai học giỏi và ngoan ngoãn. Chúng tôi là gia đình văn hoá. Tôi luôn dạy dỗ các con phải xứng đáng là gia đình văn hoá, không đánh cãi chửi nhau.

Nếu bạn có chuyện buồn, chuyện đau khổ trong gia đình, bạn có dám bộc lộ trong một không khí toàn những gương mặt hạnh phúc viên mãn thế này không?

Khi người ta coi sự yên ổn như một tiêu chí đánh giá đức độ, khả năng của người phụ nữ, bạn có dám nói ra những bất hoà không giải quyết được của nội bộ gia đình bạn hay không?

Bằng kinh nghiệm nhiều năm làm việc trực tiếp với những phụ nữ bị tổn thương, tôi khẳng định là không. Và chính vì vậy, mà một môi trường cần thiết cho những người từng bị bạo lực gia đình là những

“nạn hữu” có thể sẽ chia và cảm thông câu chuyện của họ, nơi họ được cảm thấy an toàn. Bởi vì chính cái không khí bao gồm những người “hoàn hảo” cũng là một vũ khí tấn công vào nỗi đau của họ.

Làm sao để tập hợp được những người có cùng hoàn cảnh bị bạo lực gia đình?

Ngoài những khách hàng đã liên lạc xin tư vấn qua đường dây điện thoại, chúng tôi nhờ cậy đến sự giới thiệu của Hội Phụ nữ. Và hãy tin rằng, Hội phụ nữ Việt Nam là tổ chức nắm rõ nhất đến từng trường hợp có vấn đề gia đình trong địa phương. Và khi phát đi thông tin tập hợp, xin đừng dùng từ “nạn nhân”, “bạo lực gia đình”.

Làm sao để giữ họ tham gia câu lạc bộ?

Có một cách lý giải về việc phụ nữ nói nhiều, đó là vì họ đã không được lắng nghe. Ở đâu người ta được lắng nghe, người ta sẽ tìm đến. Và bạn phải chấp nhận, phải làm quen với việc thời gian đầu, người ta sẽ nói rất nhiều, khóc rất nhiều. Nếu điều đó xảy ra thì đó là một tín hiệu thành công của câu lạc bộ. Còn nếu họ ngồi co lại một góc, tay bó gối, mắt nhìn xuống, không tham gia bất kỳ hoạt động nào, thì có nghĩa là chúng ta sẽ phải mất thời gian để giúp họ “phá vỡ sự im lặng”.

Khi những người có cùng hoàn cảnh, cùng nhu cầu thoát ra khỏi bạo lực, được chia sẻ, được lắng nghe, được tin cậy, và được thảo luận để thay đổi tình cảnh, chắc chắn họ sẽ muốn dựa vào nhau, tìm đến nhau. Đó là yếu tố căn bản của sự bền vững cho nhóm phụ nữ này.

Một yếu tố khác nữa là cơ sở vật chất, từ phòng họp, nước uống, điện thoại liên lạc và những thứ xung quanh, cũng rất quan trọng cho việc duy trì. Nếu bạn đã có được một câu lạc bộ sinh hoạt khoảng 10 lần, thì bạn có thể gợi ý để họ đóng góp hoặc chia sẻ công việc nào đó tạo ra thu nhập cho những lần sinh hoạt tiếp theo.

Xây dựng nhóm tự lực trong câu lạc bộ sẽ tăng hiệu quả hỗ trợ và giảm gánh nặng cho người điều hành

Sau một vài năm lặn lội trực tiếp điều hành câu lạc bộ, chúng tôi nhận thấy mình không thể đủ sức trong khi số câu lạc bộ đang nhân lên nhanh chóng. Uy tín của câu lạc bộ đồng nghĩa với việc số lượng

phụ nữ tìm đến sinh hoạt tăng lên. Luôn luôn có người cũ dừng lại khi đã giải quyết được vấn đề và nhiều người mới đến tham dự. Nhóm nòng cốt bao gồm những phụ nữ từng trải qua nạn bạo lực gia đình và đủ mạnh mẽ thay đổi tình trạng đã đứng ra hỗ trợ cho nhóm thành viên mới. Kinh nghiệm của người trong cuộc bản thân nó đã có sức mạnh hơn mọi lý thuyết.

Hai quả dưa và một vài cảm nghĩ

Đã từ lâu, tôi trao vai trò tập hợp, hướng dẫn câu lạc bộ Cùng chia sẻ cho các bạn trẻ. Họ đã làm rất thành thực và chuyên nghiệp công việc này. Tôi đã có thể thảnh thơi đến thăm như một người khách, ngắm nhìn những hoạt động theo quy trình mà mình xây dựng. Tôi vui vẻ với nụ cười, với nước mắt của chị em, chia sẻ với họ thành công và những thách thức còn phải đối mặt.

Hôm ấy tôi ghé qua câu lạc bộ, cũng với vai một khách thăm quan. Trên bàn ngoài hành lang là 2 trái dưa hấu lớn, một chị trong nhóm nòng cốt giới thiệu rằng đây là dưa của chồng chị H. gửi cho câu lạc bộ. Chị H. là một phụ nữ có gương mặt ủ rũ, lúc nào cũng ngấn nước mắt, chưa nói đã khóc. Chồng chị đánh chị liên miên, đánh cả mấy mẹ con luôn. Anh ta công khai có bồ và còn bắt chị phải chấp nhận anh đưa bồ về ở cùng nhà. Chưa kể, anh ta còn thường xuyên đe dọa vợ cưỡng hiếp ngay trong nhà tắm. Người phụ nữ ấy đã uống thuốc ngủ tự tử không thành vì nghĩ số mình không ra gì. Vैया mà bây giờ, được tiếp sức từ câu lạc bộ, chị họp gia đình, người chồng phải viết cam kết không đánh vợ, mỗi bên gia đình giữ một bản. Đương nhiên, câu chuyện rất dài với nhiều cách thức chị phải dày công để thay đổi ông chồng vũ phu mà chị không muốn rời bỏ. Tôi xin không kể những tình tiết ấy ra đây, chỉ xin nói về hình ảnh 2 quả dưa mà người chồng gửi cho chị em câu lạc bộ và lời dặn dò: “em đi nhớ về sớm với anh và con”. Đó là hạnh phúc không chỉ với chị, mà còn với những người đã nỗ lực hỗ trợ chị, là niềm vui chung của bất kỳ ai quan tâm đến giải quyết nạn bạo lực gia đình. Đó là một trong những kết quả tốt đẹp mà câu lạc bộ Cùng chia sẻ đã có được. ■

BẠO LỰC GIA ĐÌNH NHÌN TỪ THỰC TIỄN ĐỒNG HÀNH CÙNG TƯ VẤN CRMC

Thanh Hòa

Bạo lực gia đình không hề báo trước.

Ngọc là một cô gái trẻ 23 tuổi, xinh xắn. Trong cuộc sống cô khá tháo vát, có công ăn việc làm và hoàn toàn tự chủ về kinh tế. Khi vừa tròn 5 tuổi thì bố mẹ Ngọc chia tay, từ khi đó cô đã tự ý thức được về hoàn cảnh của mình và luôn khao khát tình cảm của người cha. Lớn lên cô trở thành một người phụ nữ khá sâu sắc và luôn trân trọng tình cảm của những người khác dành cho mình. Khi biết yêu cô đã vô cùng hạnh phúc. Tình yêu mà cô dành cho người ấy đối với cô thật thiêng liêng, cô coi người ấy như một người anh, một người bạn và nhiều khi cô còn ao ước anh có những điểm nào đó giống như người cha của mình.

Có lẽ cũng vì quá yêu mà cô đã không nhìn ra ngay những hành vi của người yêu đối với mình. Ban đầu chỉ là những lần xúc phạm, chửi bới mỗi khi cô làm trái ý anh ấy. Cô tự nhủ bằng tình yêu của mình cô

sẽ cảm hoá được anh. Sau mỗi lần anh chửi cô, anh lại đến xin lỗi và mong cô tha thứ. Vì sẵn có tình cảm nên cô lại dễ dàng bỏ qua. Thời gian mấy tháng đầu yêu nhau anh ta chỉ chửi bới, nhưng sau đó anh ta đã đánh đập cô khi anh ta cho là cô không biết nghe lời. Một lần, hai lần, ba lần cô vẫn sẵn sàng tha thứ... Cô vẫn nghĩ anh sẽ thay đổi. Sau mỗi lần đó anh ta đều nói rằng lúc đó anh ta nóng giận mà không kiểm soát được nhưng thâm tâm thì anh rất yêu cô. Đến nay tình yêu đó đã kéo dài 2 năm. Sau mỗi lần bị đánh chửi cô cảm thấy mệt mỏi. Cô bắt đầu nhận ra anh ta càng ngày càng quá quắt và đã không còn coi cô giống như một con người. Theo lời cô nói thì anh ta đánh cô đến thâm tím mặt mày, sứt đầu mẻ trán và đối với cô như súc vật. Cô có thể âm thầm chịu đựng những nỗi đau cả về thể chất và tinh thần như thế vì không muốn một ai biết, nhưng dần dần cô trở thành người trầm cảm, lặng lẽ như một cái bóng. Đến lúc này cô nghĩ rằng cô không thể chấp nhận hơn được nữa. Cô đã đề nghị chia tay, nhưng cũng như bao lần khác, anh ta lại quỳ xuống và khóc lóc xin cô tha thứ. Cô có nên bỏ qua?

Bỏ qua bạo lực là tiếp tay cho bạo lực.

Trong trường hợp này vốn là người thiếu tình cảm lại quá yêu mà Ngọc đã chấp nhận tha thứ hết lần này đến lần khác khi bị người yêu bạo lực cả về thể xác và tinh thần. Nếu Ngọc tiếp tục chịu đựng và chấp nhận thì tình trạng bạo lực không thể chấm dứt. Nếu cô đồng ý và đi đến hôn nhân với người cô yêu thì nguy cơ bạo lực trong gia đình sẽ tiếp tục xảy ra với mức độ ngày càng nặng nề hơn, và cô không thể có một cuộc sống hạnh phúc. Để chấm dứt tình trạng này Ngọc cần phải trở nên mạnh mẽ trước những hành vi bạo lực của người yêu. Cô cần lên tiếng trước những hành vi của người yêu, cần cho anh ta biết rằng anh ta đã vi phạm luật phòng chống bạo lực gia đình. Việc Ngọc bị anh ta đánh đập và chửi mắng không do lỗi của cô, vì vậy cô không có gì đáng xấu hổ khi tố cáo hành vi của kẻ gây bạo lực với những người thân, bạn bè. Có sự hỗ trợ của những người xung quanh, Ngọc sẽ dễ dàng vượt qua được những lúc khó khăn. Trong trường hợp đặc biệt nguy hiểm, có rủi ro đe dọa đến sự an toàn của bản thân, Ngọc có thể tố cáo đến các đơn vị, cơ quan chức năng như tổ dân phố, hội phụ nữ và công an, tư pháp tại địa phương...

Sự thật đắng chát hơn lời hứa

Khi đến với Tuấn, một thanh niên có nhân thân không tốt gia đình và bạn bè đều khuyên can Mai, nhưng vì tình yêu Mai đã bất chấp tất cả để đến với Tuấn. Là một thanh niên nghiện ngập, Tuấn không có công ăn việc làm nhưng bù lại Tuấn là người biết ăn nói. Để chinh phục được tình cảm của Mai, Tuấn đã thề thốt hứa hẹn khiến Mai tin rằng cô có thể giúp Tuấn thay đổi. Nhưng khi mới yêu nhau được hơn 3 tháng Mai mới nhận ra rằng Tuấn không hề định thay đổi. Tuấn vẫn gặp gỡ những người bạn nghiện ngập của mình. Mai cố gắng xin cho Tuấn một công việc tử tế nhưng Tuấn không tu chí làm ăn mà lại quậy phá đến độ phải nghỉ việc. Không những bản thân không chịu đi làm, Tuấn còn o ép Mai trong mọi hoạt động của cô. Tuấn dần lộ ra bản tính côn đồ của mình. Khi Mai bắt đầu nhận ra điều đó thì Tuấn cũng ngày càng đối xử tàn tệ với cô. Anh ta luôn dụ Mai ra xa khỏi khu nhà của cô và đánh đập cô tàn bạo. Lúc này Mai muốn thoát khỏi anh ta nhưng luôn bị anh ta đeo bám. Sau mỗi lần đánh đập anh ta lại khóc lóc van xin. Anh ta nói rằng “Vi em không chịu yêu anh nữa nên anh mới làm thế”. Biết không thể thay đổi được quyết định của Mai, Tuấn tìm mọi cách để gây khó khăn cho cô. Anh ta tìm đến tận chỗ Mai làm, xỉ vả lãnh đạo của cô và gây gổ đánh nhau ở đó khiến Mai bị đuổi việc. Khi cô vừa tìm được chỗ làm mới, anh ta lại theo dõi để biết địa chỉ và gọi điện tới hăm dọa. Anh ta nói rằng Mai không thể bỏ anh ta. Trong thời gian này anh ta vẫn tiếp tục có những lần đánh đập dã man đối với cô. Anh ta nói nếu Mai bỏ anh ta, thì anh ta sẽ giết cô và sau đó tự tử. Ban đầu Mai còn che giấu, nói tốt hộ anh ta trước mặt mọi người, nhưng đến bây giờ cô đã thú nhận và cầu cứu sự giúp đỡ của gia đình và bạn bè. Mai đang rất lo lắng và sợ hãi...

Trước tiên là tìm những giải pháp an toàn cho người bị bạo lực

Với bản tính côn đồ Tuấn sẵn sàng đánh đập Mai, không những thế anh ta còn ép Mai phải hành động theo mong muốn của mình, phá hoại công việc của cô. Điều đó thể hiện sự kiểm soát và vi phạm quyền tham gia của Mai. Trong trường hợp này Tuấn gây bạo lực trong tình yêu, vi phạm luật phòng chống bạo lực gia đình. Chu kỳ bạo lực lặp đi lặp lại khi Mai cảm lạnh chịu đựng và hy vọng anh ta sẽ

thay đổi nhưng điều đó là không thể xảy ra nếu anh ta không được giáo dục. Việc Mai thú nhận và cầu cứu sự giúp đỡ của gia đình bạn bè là một giải pháp hợp lý. Ngoài ra Mai nên tránh những nơi anh ta có thể đến hoặc nếu có việc phải đi thì nên có người đi cùng. Trong trường hợp bị anh ta đe dọa Mai có thể báo lên cơ quan công an. Về mặt tâm lý, Mai có thể cần đến sự hỗ trợ tư vấn qua đường dây tư vấn phòng chống bạo lực gia đình 04.37759339.

Bạo lực không cần có lí do

Câu chuyện này là của một phụ nữ 25 tuổi, chị lấy chồng 3 năm và đã có 2 đứa con, cháu bé mới sinh được vài tháng, còn cháu lớn đã được 2 tuổi. Chồng chị là sĩ quan quân đội, tính tình anh ta bảo thủ và gia trưởng. Những ngày mới sinh con, chị không hề được kiêng khem gì, quần áo của mẹ con phải tự đi giặt, nếu chậm chạp mà chưa kịp ăn cơm thì ngay lập tức bị chửi là: “mày có ăn không, hay để tao đổ cho chó ăn”. Mặc dù đau khổ và cay đắng nhưng chị vẫn nhिễn rặng chấp nhận, tuy nhiên, khi anh ta không hài lòng về điều gì, ví dụ con khóc, con ốm, hay nấu cơm chưa xong là anh ta sẵn sàng đối xử như một kẻ vũ phu: giặt tóc, đập, đấm, đá. Nhiều khi chị bị chồng đánh cho bị thương tích phải đi khám, nhưng chị vẫn im lặng. Mẹ chồng lên thấy con trai mình đánh vợ cũng không bênh vực mà thấy hai vợ chồng như thế thì bỏ về quê luôn.

Chị bị cô lập, gia đình chị thì không can thiệp được vì tính anh ta gia trưởng, còn gia đình chồng thì không dám can thiệp. Lúc nào chị cũng đành phải im lặng và chịu đựng, nhưng sự im lặng cũng không làm cho chồng chị giảm bớt việc hành hạ vợ mình. Những câu chửi cứ xảy ra thường xuyên, chị bị bế tắc và không biết làm thế nào để thoát ra được. Ly hôn thì chị không dám vì sợ công việc không ổn định nên không có quyền nuôi con, còn nếu sống như thế này thì không biết chị phải chịu đựng đến bao giờ....

Càng im lặng sẽ càng đơn độc

Trong trường hợp này, người vợ đã không nhận được sự giúp đỡ từ gia đình hai bên. Chị muốn ly hôn nhưng sợ công việc không ổn định, điều đó cho thấy chị đang bị phụ thuộc kinh tế vào chồng. Có thể đây cũng là lý do khiến anh chồng càng lên mặt và tự cho mình có quyền đối với chị. Việc chị im lặng cũng là một tác nhân khiến anh chồng cho

rằng mình đúng khi bạo lực vợ. Chị cần phải lên tiếng bảo vệ mình bằng cách tố cáo hành vi bạo lực của chồng với các đoàn thể cơ quan như hội phụ nữ, công an. Về lâu dài chị cần có kế hoạch để có thể độc lập về kinh tế, không còn phụ thuộc vào chồng. Chị cũng có thể tham gia các câu lạc bộ dành cho nạn nhân của bạo lực gia đình. Ở đó chị có thể được trang bị những kiến thức và kỹ năng ứng xử trong gia đình, mạnh mẽ về tinh thần để có thể chống lại bạo lực.

Và còn bao nhiêu kiểu tàn nhẫn của bạo lực

K. sinh ra trong một gia đình khá giả và được chiều chuộng, nhưng đến khi lấy chồng, chồng chị cũng là một kỹ sư xây dựng. Anh ta đang làm việc trong Sài Gòn còn chị đang sống tại Hà Nội. Điều đáng nói là anh ta luôn luôn động viên vợ mình chưa mang thai vội vì xa, nhưng chẳng may vì lỡ nên chị đã mang bầu, anh ta biết và bắt vợ phá thai cho bằng được, khi vợ không đồng ý phá thì anh ta đã tự đi mua thuốc phá thai về rồi ép vợ uống. Đến lúc anh ta bỏ đi chơi thì chị vội vàng đến bệnh viện để bác sĩ an thai. Sau đó anh ta biết việc vợ tự ý đi mua thuốc an thai, anh ta đã lôi xềnh xệch chị đến bệnh viện và bắt đi phá trước sự chứng kiến của anh ta. Trong khi chị van xin anh ta để đưa con lại thì anh ta, trước sự chứng kiến của bao nhiêu người trong bệnh viện, đã đánh vợ ngay tại bệnh viện, anh ta đạp lên bụng và người vợ làm chị tím tái hết cả người làm các bác sĩ và người đi khám vô cùng phần nộ. Sau đó anh ta bỏ về nhà làm cho những người xung quanh đã phải gọi điện để gia đình chị đến đưa về.

Ngay sau đó, anh ta đã đến nhà vợ xin lỗi và đón vợ về. Về nhà, hiện tại anh ta chưa nói gì đến việc bắt đi phá thai nữa, nhưng đã hành hạ vợ bằng cách bắt làm việc nhà thật nhiều và không cho ăn uống.

Chị đau đớn và mệt mỏi nhưng vẫn cứ nghĩ rằng bằng tình yêu của mình thì sẽ cảm hóa được anh ta. Gia đình anh ta cũng bắt lực vì có đứa con bất trị như thế. Hiện tại anh ta đang rình rập để bắt chị phá thai bất cứ lúc nào. Chị lo lắng và sợ hãi, điện thoại của chị cũng bị anh ta giữ và kiểm soát để người nhà chị không thể can thiệp được.....

Đừng quên quyền được bảo vệ của người phụ nữ

Đối với người phụ nữ này, điều trước tiên là giúp chị hiểu ra không

thể im lặng với bạo lực. Chị cũng không thể chỉ dùng tình cảm để cảm hoá những ông chồng gia trưởng và hung hăng. Chị cần biết mình có quyền được bảo vệ. Nếu chị lên tiếng để tìm sự hỗ trợ thì người thân, cộng đồng không thể quay lưng lại. Theo qui định của Luật phòng chống bạo lực gia đình, mọi người đều phải có trách nhiệm giúp đỡ chị. Là người phụ nữ có học thức, có năng lực, có hiểu biết và hoàn toàn có thể chủ động đối với cuộc sống của mình, vì thế chị hãy mạnh mẽ hơn, tự tin hơn để đấu tranh với hành vi bạo lực của người chồng và giải quyết những khó khăn trong cuộc sống. ■

BAO CHÍ THÔNG TIN VỀ BAO LỰC GIA ĐÌNH CẦN CÓ NHẠY CẢM GIỚI

Hoàng Kim Thanh

Truyền thông có một vai trò quan trọng trong các chiến lược nhằm thay đổi các giá trị văn hóa bởi vì truyền thông thể hiện sự đồng tình hoặc phản đối các giá trị văn hóa hiện hành. Với sức mạnh này, truyền thông có vai trò quan trọng trong việc phòng chống bạo lực gia đình. Tuy nhiên, “Thông tin tuyên truyền phòng chống bạo lực gia đình phải đảm bảo các yêu cầu sau: “Chính xác, rõ ràng, đơn giản, thiết thực”, “Không làm ảnh hưởng tới bình đẳng giới” (Điều 9, Luật phòng chống bạo lực gia đình)

Quan sát một số bài báo viết về bạo lực gia đình thời gian gần đây, bên cạnh các bài phản ánh đúng thực trạng, bàn luận về nguyên nhân hậu quả nhằm cảnh tỉnh và kêu gọi cộng đồng hợp tác phòng chống bạo lực gia đình, vẫn còn các bài báo gây ra những ngộ nhận nguy hại trong cộng đồng. Thiếu sót chủ yếu là: *chỉ dừng lại mô tả hành vi bạo lực tại thời điểm xảy ra; Cung cấp thông tin thiếu chính xác về bản chất của bạo lực gia đình...* Sự thiếu nhạy cảm giới khi nhìn nhận vấn đề bạo lực gia đình thể hiện trong một số bài báo đã không chỉ củng cố thêm những sai lệch trong nhận thức của công chúng mà còn “làm ảnh hưởng tới bình đẳng giới”.

1 – Một cái tát cũng là bạo lực

Trong câu chuyện *Mẹ chồng như mẹ đẻ* báo Hạnh phúc gia đình số 23/09 ngày 5/9/2009, tác giả bàn đến mối quan hệ mẹ chồng nàng dâu. Cô con dâu trong câu chuyện được miêu tả là một người còn nhiều khuyết điểm với mẹ chồng. Để giáo dục các cô dâu, tác giả bài báo đã bàn luận: “*Và đến hôm nay, khi không chịu nổi thói quá đáng của Dạ Thảo, Liêm mới phải tát một cái như “trời giáng” như thể hiện sự bực bội không thể kiểm soát của mình*”. Dùng bạo lực để giải quyết mâu thuẫn là sai trái, là vi phạm quyền thân thể của người khác, vậy mà tác giả lại đưa tiếp một lời bình tỏ rõ sự ủng hộ như thể đó là việc đáng làm: “*Cắn rút lương tâm Dạ Thảo thấy mình chẳng ra gì ... Cái tát trời giáng ấy, Dạ Thảo đã phải nhận từ lâu rồi mới phải...*”. Thông điệp của nhà báo đã đồng tình, củng cố quan điểm của không ít

người trong xã hội, nhất là những người gây ra bạo lực rằng: Bạo lực với phụ nữ là hành vi có thể chấp nhận, là một biện pháp hiệu quả để buộc người khác phải thay đổi.

Trên thực tế, không ai dám chắc đó là cái tát cuối cùng của Liêm dành cho Thảo, sau cái tát thái độ của Thảo đối với gia đình sẽ tốt hơn, và “*Tin chắc là từ giờ trở đi, Dạ Thảo luôn là cô dâu ngoan hiền*”. Trái lại, tát được Thảo, lại thấy sự khuất phục của Thảo, Liêm sẽ cảm nhận rằng bạo lực là cách hiệu quả giúp mình đạt được điều mong muốn, bạo lực có thể chất dứt những điều làm mình không hài lòng... Trong cuộc sống, rất có thể một lúc nào đó Thảo lại mắc sai sót, và để nhắc nhở người vợ, cách thức này sẽ được Liêm sử dụng lại. Như vậy, “*Cái tát trời giáng*” ấy phải chăng là nút ấn kích hoạt cho một chu kỳ bạo lực ở một người đàn ông vốn được nuôi dưỡng trong một môi trường xã hội gia trưởng.

Lẽ ra bài báo cần phân tích để công chúng hiểu rằng không cần đến bạo lực vẫn có thể giải quyết được vấn đề, cho dù Thảo có sai, nhưng khi tát vào mặt Thảo là Liêm đã vi phạm quyền con người, việc làm đó đáng lên án. Song, thông điệp người đọc nhận được từ bài báo lại dường như ngược lại. Qua bài báo, người đàn ông sẽ tìm thấy tiếng nói ủng hộ việc dùng bạo lực để giải quyết mâu thuẫn, người phụ nữ sẽ cảm thấy việc nhận cái tát khi mình sai sót là chuyện đương nhiên. Đây là một cách mà báo chí gián tiếp củng cố việc duy trì bạo lực giới một cách hợp pháp.

2 – Không nên chỉ dừng lại mô tả hành vi tại thời điểm giết người trong các vụ án bạo lực gia đình

Nhiều nghiên cứu đã chỉ ra bạo lực gia đình không xuất phát từ căng thẳng, tức giận hay do ngoại cảnh tác động. Giết người là hành động cực điểm của một chuỗi hành động tội ác mà kẻ gây bạo lực sử dụng để thể hiện quyền lực và khống chế bạn tình hay người thân của mình. Việc đưa tin nhanh chóng, kịp thời trong các vụ án là cần thiết nhưng trong các vụ án bạo lực gia đình thì như vậy là chưa đủ. Đơn cử bài viết về một vụ bạo lực gia đình trên báo **tuoitreonline ngày 10/7/2007**:

“*Tối ngày 21-6, Thảo và vợ là Trần Thị Cự tranh cãi về chuyện Thảo nhậu nhết, bỏ bê công việc gia đình. Đến 21 giờ cùng ngày, sau khi đi*

nhậu về, Thảo dùng dao phát rầy chặt vào chân trái của chị Cư rồi tiếp tục dùng gỗ đánh chị trọng thương phải cấp cứu bệnh viện Đa khoa huyện Núi Thành. Hiện vụ việc đang được công an huyện Núi Thành điều tra xử lý”

Sau khi đưa tin nóng kịp thời về vụ việc, báo nên tiếp tục tìm hiểu nguyên nhân sâu xa để có thể thông tin tới bạn đọc một cách đầy đủ. Bài viết về bạo lực gia đình của các bạn như vậy sẽ tăng sức nặng, sự hấp dẫn độc giả cũng như thể hiện được tính trách nhiệm của người làm báo trong công cuộc phòng chống bạo lực gia đình. Đáng tiếc, báo đã chỉ đưa một tin ngắn, dễ khiến người đọc cảm thấy dường như nó cũng giống như các tin giật gân câu khách thường thấy trên một số báo chuyên về vụ án..

Cũng trên báo **tuoitreonline ngày 24/4/2007**, trong toàn bộ bài **Hai mẹ con suýt chết vì nạn bạo hành**, tác giả chỉ kể lại: “Chị Thuỳên vừa khóc vừa kể “ hai vợ chồng mới cưới được 2 năm mà chồng tôi liên tục lừa dối, hành hạ, đánh đập tôi. Đêm 16/4 vừa qua chỉ vì bất hoà nhỏ mà anh đánh đập tôi dã man, còn gào lên đòi đánh cho chết. Mọi người vào can ngăn anh ấy còn vung tay đánh tôi ngất xỉu...” quá thất vọng, vì chồng và gia đình chồng, vừa qua chị Thuỳên đã hoà 1,5 muống (cà phê) thuốc diệt chuột vào sữa cho bé Vy uống trước, còn chị uống thuốc chuột tự tử gấp đôi con mình. Rất may 2 mẹ con chị được phát hiện đưa đi súc dạ dày và uống thuốc giải độc kịp thời nên thoát chết”

Cũng như trường hợp trên, bài báo vắn vắn những thông tin ngắn gọn mô tả lại sự việc. Mặc dù, trong tin ngắn này đã có một vài chi tiết thể hiện tính gia trưởng và bạo lực có hệ thống của người chồng qua lời kể của người vợ, nhưng như vậy cũng chưa đủ. Bài báo sẽ trở nên sâu sắc và hấp dẫn nếu tác giả khai thác sâu hơn. Nếu bài báo thể hiện được những hiểu biết của phóng viên về chu kỳ bạo lực, về hậu quả có thể xảy ra khi người phụ nữ cam chịu, tác giả sẽ khuyến khích được những người phụ nữ cùng cảnh ngộ như chị Thuỳên mạnh mẽ hơn.

Đáng tiếc, cách đưa tin như thế này không phải là hiếm trong các trang báo trong khi chúng ta có thể làm tốt hơn. Hầu hết các mẫu tin ngắn ngủi đã bỏ sót cơ hội truyền thông về bạo lực gia đình thông qua việc mô tả bi kịch lâu dài mà người phụ nữ phải chịu đựng khi phải

sống trong môi trường bạo lực. Các bài báo ít quan tâm khai thác chiều sâu của thông tin sự kiện. Câu chuyện bạo lực gia đình không được đặt trong mối liên hệ với cuộc sống, tình trạng hôn nhân cũng như các ảnh hưởng khác từ cộng đồng để giúp người đọc hiểu về động cơ đích thực của người gây ra bạo lực là gì? Đây có phải là lần đầu tiên hay là một đỉnh điểm nằm trong chu kỳ bạo lực luôn có xu hướng tăng về tần suất và mức độ nghiêm trọng?

Nếu chỉ dừng lại việc đưa tin như vậy đã khiến tính cảnh tỉnh của bài báo chưa cao và người đọc cũng không biết phải làm gì để thay đổi hiện trạng. Sẽ tốt hơn nhiều nếu sau những tin ngắn, các trang báo có thêm những bài viết mang tính phân tích, đánh giá để giúp công chúng hiểu hơn về bản chất của bạo lực gia đình với những hành vi bạo lực nghiêm trọng và dai dẳng đã dồn người phụ nữ đến chân tường. Những hành vi bạo lực là không thể chấp nhận được và đáng lên án. Có như thế, bài báo mới tạo nên những động cơ thay đổi tích cực cho người bị bạo lực và người gây bạo lực cũng như cộng đồng nói chung.

3 – Bạo lực gia đình không đơn thuần bắt nguồn từ mâu thuẫn vợ chồng

Trên các trang báo mạng, không ít các bài báo được giật tít như: “Giết vợ vì không cho tiền mua rượu”, “Mâu thuẫn sát hại vợ”, “Cãi nhau chồng sát hại vợ”, “Cãi nhau, dùng dao đâm chết vợ”, “Mâu thuẫn gia đình, bẫy điện giết vợ”, “Giết vợ vì không cho bán thóc”, “Giết vợ vì từ chối yêu”, “Giết vợ vì 2 lít bia và một câu nói”...

Tít bài vốn được coi là bộ phận quan trọng trong tác phẩm báo chí, là thông điệp cô đọng thể hiện quan điểm và cách nhìn nhận của tác giả về những vấn đề đang bàn luận, định gửi gắm tới công chúng. Với vị trí quan trọng như vậy, nếu tít bài tốt sẽ có hiệu quả truyền thông cao, ngược lại, nó cũng gây hậu quả khó lường.

Xét ở góc độ truyền thông, cách chạy tít của các bài báo trên đây có thể gây được sự chú ý cho người đọc, kích thích tâm lý, thị hiếu, buộc họ phải dừng lại, phải quan tâm, phải lựa chọn trong rất nhiều sự lựa chọn hấp dẫn trên trang báo. Xét về quy trình nhận thức, với tít gây ấn tượng mạnh như vậy, người đọc sẽ nhớ ngay và nhớ lâu những thông tin ban đầu. Tuy nhiên, có thể thấy tên những bài báo ở đây đã được

đặt theo lối kết cấu nhân quả: *Bạo lực gia đình là do thiếu tiền; Bạo lực gia đình do mâu thuẫn; Bạo lực gia đình vì không được bán thóc...* Vì thế một thông điệp mạnh mẽ và trực tiếp chuyển đến cho bạn đọc là bạo lực do những yếu tố bên ngoài tác động, không liên quan đến niềm tin, mong muốn quyền lực của người gây bạo lực. Những thông tin ngộ nhận này khiến cho người đọc có thể chỉ biết đến bề mặt của vấn đề, không hiểu đằng sau những hành vi này chứa đựng động cơ nào. Dù không cố ý, nhưng bài báo đã gieo vào người đọc ý nghĩ: nếu như nạn nhân thỏa mãn được nhu cầu của người gây bạo lực thì điều đáng tiếc có thể đã không xảy ra.

Thực tế đã chứng minh bạo lực là “hành vi cố ý” nhằm vào người bị hại. Cho nên, để đảm bảo an toàn cho tính mạng hoặc con cái, tại thời điểm gay gắt, người bị bạo lực có thể phải thỏa hiệp một số điều của người gây bạo lực. Song, nếu cam chịu, thỏa mãn mọi điều kiện của người gây bạo lực sẽ góp phần biện minh cho những hành vi sai trái và tiếp thêm niềm tin cho người gây bạo lực rằng việc làm của họ là đúng.

Không chỉ thế, một số bài báo khác còn đưa ra nhận xét thiếu thận trọng về hành vi giết vợ của người chồng:

“Vào tuổi con cháu đẻ huê nhưng trong phút nóng giận không làm chủ được bản thân, ông Trần Văn Chiến đã gây ra án mạng. Bà Lê Thị Dậy, vợ ông bị chết dưới những nhát búa oan nghiệt. Vụ án xảy ra gây bàng hoàng với những người xung quanh vì nguyên nhân xuất phát từ mâu thuẫn vợ chồng khá nhỏ” ngoisao.net ngày 8/7/2009

Hay :

Do mâu thuẫn vợ chồng, Thuý đã chém nhiều nhát vào mặt, đầu vợ khiến chị chết tại chỗ” - www.cand.com.vn ngày 18/6/2009

Chúng ta đều biết rằng, căn nguyên của bạo lực gia đình nằm trong thái độ gia trưởng và niềm tin của người đàn ông cho rằng họ là chủ gia đình nên có quyền áp đặt ý muốn và quyền hạn đối với mọi thành viên khác trong gia đình. Hầu hết các vụ bạo lực gia đình đều có cả một quá trình lâu dài. Khi dùng cụm từ “xuất phát từ mâu thuẫn vợ chồng khá nhỏ” để mô tả quan hệ bạo lực trong đoạn văn trên, vô hình chung bài viết đã quy trách nhiệm gây ra bạo lực thuộc cả hai phía, che khuất một thực tế là người gây ra bạo lực phải chịu trách nhiệm về hành vi của mình. Mâu thuẫn nhỏ nhiều khi chỉ là cái cớ làm

thổi bùng bản chất sự việc vốn bị che đậy khá tinh vi mà không phải ai cũng nhận ra, do vậy, cái bộc lộ ra ngoài thường bị quy về bản chất, căn nguyên. Nhầm lẫn giữa nguyên cớ và nguyên nhân có thể dẫn đến những thông tin sai lệch cho bạn đọc. Theo chúng tôi, nếu tác giả thận trọng hơn trong phán xét vụ việc, bài báo sẽ tăng tính thuyết phục bên cạnh việc cung cấp kiến thức về bạo lực gia đình cho độc giả. Nếu cung cấp kỹ hơn thông tin nhằm giúp người đọc hiểu đúng nguyên nhân sâu xa gây bạo lực trong vụ việc này, bài báo sẽ giúp cộng đồng hiểu rằng: nếu người phụ nữ cam chịu, bạo lực sẽ luôn leo thang và đôi khi nạn nhân phải trả giá bằng tính mạng. Một bài báo đưa tin thông thường chắc chắn sẽ không hấp dẫn bằng bài báo cung cấp thêm những kiến thức sâu sắc và giúp người đọc có được cái nhìn đầy đủ và chính xác về sự việc. Và chúng ta hi vọng rằng, các nhà báo sẽ có sự lựa chọn khôn ngoan. ■

BẠO LỰC GIA ĐÌNH NỔI SỢ HÃI CỦA XÃ HỘI

Thanh Giang

Không phải ở đâu xa xôi mà BLGD hiện hữu hàng ngày quanh cuộc sống của mỗi người. Vậy làm thế nào để phòng tránh và phát hiện sớm hiện tượng của BLGD.

Những năm gần đây tình trạng bạo hành gia đình bị lên án gây gắt song cũng chưa thực sự tác động nhiều vào suy nghĩ của mọi người. Những người vợ, người chồng, đứa trẻ nhiều năm sống trong cảnh bạo lực triền miên, không ai biết, chỉ khi hậu quả trầm trọng xảy ra mọi người mới rùng mình. Có nhiều hành động tưởng chừng là thói quen nhỏ nhặt nhưng nó lại chính là nguồn gốc sâu xa của BLGD. Mà ảnh hưởng của nó thì không chỉ ở hiện tại mà còn trong tương lai con em chúng ta cả về thể chất và tâm lý. Nhiều trường hợp hành vi bạo lực dẫn đến thương tật suốt đời thậm chí tử vong. BLGD thường là nguyên nhân khởi phát trầm cảm và rối loạn stress. Những bé gái sống trong môi trường bạo lực, khi trưởng thành khó đặt niềm tin vào những người đàn ông khác và thường gặp rắc rối trong tình yêu. Các em có niềm hoài nghi quá mức với đối tượng khác giới. Lý do bắt nguồn từ việc chứng kiến hành vi bạo lực của cha đối với mẹ hoặc với bản thân mình. Các bé nam sau này dễ bắt chước các hành vi bạo lực với người vợ trong tương lai. Những người đi trước đã vô tình đẩy những đứa bé của mình trở thành nạn nhân và là người gây ra BLGD.

Trung tâm Nghiên cứu và Ứng dụng khoa học về Giới - Gia đình - Phụ nữ và Vị thành niên (CSAGA) hoạt động vì quyền và sự tiến bộ của phụ nữ và trẻ em. CSAGA mong muốn góp phần thay đổi thái độ và hành động của xã hội, nhằm đạt được mục tiêu bình đẳng giới và quyền của phụ nữ và trẻ em. CSAGA đã thành lập được nhiều nhóm câu lạc bộ trợ giúp nạn nhân bị BLGD ở Hà Nội và các tỉnh trong cả nước. Song số người tham gia còn quá ít. Chúng tôi mong muốn có được sự hỗ trợ của nhiều người, của các tổ chức xã hội để giúp mọi người hiểu, ngăn chặn BLGD và trợ giúp nạn nhân của BLGD.

Bất kỳ ai cũng có thể tham gia câu lạc bộ của chúng tôi. Để có một xã hội khỏe mạnh cả về thể chất và tinh thần thì ngay từ bây giờ chúng

ta phải lên tiếng, hành động ngăn chặn nạn BLGD. Khi trong mỗi người ý thức được rằng đây là việc làm gây tổn hại to lớn và lâu dài cho cuộc sống con người thì chúng ta sẽ kim chế được bản thân để không làm gì quá đà. Chúng ta hãy bảo vệ chính mình và mọi người thoát khỏi BLGD bởi đây là hành động vi phạm pháp luật, đi ngược lại xu hướng phát triển của xã hội văn minh. Ước mơ về một gia đình hạnh phúc không phải là quá xa vời với những người phụ nữ nông thôn vất vả, một gia đình êm ấm, con ngoan, chồng mẫu mực không có gì khó với một người trí thức nếu chúng ta biết nắm giữ những kiến thức về BLGD.

Đặc biệt chúng tôi có Trung tâm Tư vấn và Thông tin tư liệu về bạo lực giới (CMRC) nhằm mục đích quản lý và cập nhật chính xác, có hệ thống những thông tin, kỹ thuật phòng chống Bạo lực giới tại Việt Nam và trên thế giới, phục vụ, đáp ứng nhu cầu của các cán bộ xã hội và giới truyền thông. Mọi người có thể tra cứu tài liệu ở văn phòng CMRC từ 8g30 - 16g, các ngày thứ 3 - thứ 6. Ngoài ra, CMRC còn tổ chức sự kiện, chiếu phim, cấp miễn phí tạp chí chuyên ngành về Bạo lực giới đến các cá nhân, tổ chức có nhu cầu.

Với đội ngũ nhiều kinh nghiệm, chúng tôi luôn sát cánh bên mọi người trong cuộc chiến chống BLGD. Bất kỳ khi nào bạn muốn biết thông tin, tư vấn, trợ giúp về BLGD hãy gọi điện cho chúng tôi:

Số điện thoại tư vấn về bạo lực giới: 04.3775 9333 từ 8h - 21h các ngày thứ 2 - thứ 6.

Địa chỉ: Tầng 4, tòa nhà Công ty Cơ khí điện, Điện tử, Tàu thủy, Tổ 6, Phường Láng Thượng, Đống Đa, Hà Nội

Số điện thoại: (84 4) 37759333 / (84 4) 37569547

Fax: (84 4) 3790297

Email: gbv@csaga.org.vn

www.csaga.org.vn

www.thuviengbv.dovipnet.org.vn

NHỮNG SỰ THẬT KHÔNG CẦN BẰNG CHỨNG

- ❖ BLGD gây ra những tổn thương tạm thời hoặc vĩnh viễn cho người phụ nữ
- ❖ Hạn chế người phụ nữ tham gia các hoạt động kinh tế - xã hội, làm giảm sự tự chủ và tính sáng tạo
- ❖ Nạn nhân của BLGD luôn cảm thấy sợ hãi, bị cô lập, bị khống chế và bị kiểm soát
- ❖ Họ tuyệt vọng nên có hành vi tự tử hoặc có ý định tự tử
- ❖ Họ sống trong môi trường không an toàn, phải đối mặt với những vấn đề về tâm lý, y tế, sức khỏe sinh sản tình dục
- ❖ Họ thiếu thông tin, kỹ năng và sự tự tin để giải quyết vấn đề của chính mình.
- ❖ Họ im lặng, cam chịu và chấp nhận bạo lực (theo WHO, chỉ có 1/5 đến 2/3 nạn nhân nói ra câu chuyện của mình; 55% đến 95% nạn nhân chưa tìm đến sự giúp đỡ của các cơ quan có thẩm quyền).

NHỮNG CÂU LẠC BỘ ĐẶC BIỆT ĐƯỢC KHAI SINH

- ❖ Năm 2003, CSAGA bắt đầu tìm kiếm và áp dụng các phương thức mới để hỗ trợ tinh thần cho các người bị BLGD trong dự án: "Cải thiện và chăm sóc sức khỏe y tế cho những phụ nữ bị BLG" Ford tài trợ.
- ❖ Năm bắt được thế mạnh của phương pháp sử dụng nghệ thuật trong phát triển, cùng với sự hỗ trợ kỹ thuật của đoàn kịch David Glass, CSAGA mạnh dạn áp dụng sáng tạo phương pháp này trong việc xây dựng và điều hành CLB Cùng chia sẻ của những phụ nữ bị BLGD tại Cầu Giấy.
- ❖ Sau hơn 1 năm hoạt động, mô hình sinh hoạt Câu lạc bộ Cùng chia sẻ Cầu Giấy được mở rộng thành 8 Câu lạc bộ tương tự tại Yên Viên, Đông Anh Hà Nội; tại Thái Nguyên, Yên Bái, Sơn La.

TỪNG BƯỚC TRƯỞNG THÀNH

- ❖ Các nạn nhân bị bạo lực gia đình cảm thấy tự tin hơn, có kiến thức và kỹ năng để đối đầu với vấn đề của họ
- ❖ Kết nối với nhau thành sức mạnh, hỗ trợ lẫn nhau trong câu lạc bộ và trong cộng đồng dân cư họ sinh sống
- ❖ Có tiếng nói mạnh mẽ trong cộng đồng thông qua các chương trình truyền thông đại chúng trên truyền hình, báo viết, đài tiếng nói...
- ❖ Đóng góp tiếng nói của chính mình trong việc xây dựng Luật Phòng chống BLGD được ban hành
- ❖ Đóng góp ý kiến cho các Nghị định hướng dẫn thực thi Luật Phòng chống BLGD.
- ❖ Trao đổi kinh nghiệm trong các cuộc hội thảo về phòng chống bạo lực gia đình

Phượng Vỹ

Các thành viên CLB cùng ký cam kết vì một thế giới không bạo lực nhân kỷ niệm ngày quốc tế xóa bỏ bạo lực với phụ nữ 25/11

Vẽ tranh ước mơ về một thế giới không bạo lực

Vui chơi tại buổi sinh hoạt CLB

Hội thi tìm hiểu kiến thức về bạo lực gia đình tại CLB thị trấn Yên Viên - Gia Lâm - Hà Nội

Giao lưu với khách quốc tế

CẢM NHẬN TỪ NGƯỜI ĐIỀU HÀNH CLB

CÙNG CHIA SẺ CÙNG KHƠI NGUỒN SỨC MẠNH

Hoàng Kim Thanh

Buổi sinh hoạt đầu tiên

Còn nhớ cách đây đã hơn 6 năm, vào một buổi chiều tháng 6, tại căn phòng của Hội phụ nữ quận Cầu Giấy - Hà Nội, buổi sinh hoạt đầu tiên dành cho những chị em có cùng cảnh ngộ diễn ra thật đặc biệt. Thành viên tham gia buổi sinh hoạt là những chị em phụ nữ từng phải chịu đựng những hành vi bạo lực do chính người chồng gây nên. Không chỉ bị hành hạ về thể xác, tinh thần mà nhiều chị em còn bị tước mất quyền tự do trong chính ngôi nhà của mình. Song hầu như họ chẳng biết thổ lộ cùng ai, âm thầm chịu đựng nỗi đau dai dẳng với những suy nghĩ tiêu cực: *Không biết có phải lỗi tại mình không? Số phận mình phải khổ thì có nói ra cũng chẳng ai giúp được gì, chỉ thêm xấu hổ...* Những ý nghĩ như thế khiến các chị em càng ngày càng trở nên cam chịu, sống khép kín và phụ thuộc hơn. Niềm tin, sức mạnh bị bào mòn nên nghị lực trong mỗi con người cũng dần bị đánh mất.

Tất nhiên, những nỗi niềm bất hạnh của họ, về sau này chúng tôi mới dần được hiểu. Còn bước vào buổi sinh hoạt hôm ấy, đáp lại lời người giới thiệu chỉ là những ánh mắt nhìn xuống, ngại ngùng, lảng tránh như thể giữa mỗi chị em có một bức tường rào ngăn cách. Chúng tôi cảm giác được rằng phía sau những gương mặt phai héo, mệt mỏi kia là những gánh nặng tâm trạng khác nhau. Nhưng tất cả đang có khép chặt trong một kiểu ngồi bó gối, một vài chị em không giấu nổi động tác đánh lạc hướng để nén tiếng thở dài. Làm sao tạo được không khí hòa nhập cho các chị em có thể mở ngỏ lòng mình đây? Tôi không khỏi hoang mang lo lắng...

Thế rồi trong một khoảnh khắc, nhóm điều hành chợt bắt gặp ánh

mắt tự khích lệ của nhau. Tiếng chị Vân Anh cất lên hồ hởi:

Bây giờ chị em chúng ta hãy chào để làm quen với nhau - Chị hướng dẫn chị em khởi động, nhập cuộc nhẹ nhàng như thể chơi một trò chơi thật giản dị, tự nhiên mà ấm áp. *Bước 1, chúng ta chào nhau bằng mắt, không nói.* Những ánh nhìn nghi hoặc, băn khoăn. Không khí như chùng xuống vì căng thẳng, ngỡ vực và những ánh mắt vẫn lảng tránh nhau hình như các chị em đều rất khó khăn khi phải nhìn vào mắt nhau.

Nào, chúng ta hãy chạm vào tay nhau, giọng người điều hành vẫn tự tin khuyến khích và chị chủ động làm mẫu. Không khí như ấm dần lên với nguồn năng lượng tập thể tràn về và bắt đầu có những tiếng cười khe khẽ, rồi tiếng cười đột ngột lan dần sang nhau khi họ chào bằng hình thức tiếp xúc gần gũi hơn - *chạm lòng bàn tay vào nhau.* Mỗi người bắt đầu cảm thấy như chạm được đến những cảm xúc chân thành của bạn mình: thân thiện và tin tưởng...

Cứ thế, một vòng tròn được kết nối từ lúc nào không biết. Những nỗi lòng còn ngổn ngang, xáo trộn, nhưng sự ngăn cách đã bớt đi rất nhiều...

Chúng ta hãy chia sẻ với nhau một điều gì đó về mình. Được chuẩn bị bằng không khí gần gũi, thân mật, lại sẵn tâm trạng bị dồn nén bao điều tủi cực, hầu như chẳng ai còn muốn che dấu những cảm xúc thật của lòng mình nữa. Một người khóc, 2 người khóc và rồi tất cả cùng khóc. Có chị khóc thật to, chị thì chỉ lặng lẽ rơi những giọt nước mắt, những tiếng nức nở nghẹn ngào khiến chúng tôi cũng không thể cầm lòng. Rồi những câu chuyện được kể đứt đoạn trong nước mắt: *"chồng tôi là người thành đạt nhưng khi bước chân về đến nhà sau một chuyến đi công tác nước ngoài, anh tuyên bố: "Hàng quá hạn người ta không dùng? còn cô cũng quá đắt rồi". Có chị tâm sự: "ông ấy ghen tuông bệnh hoạn xát cả ốt vàng vào quần lót của tôi..."* . Chị khác cũng bật bạch *"Anh ta bắt tôi phải xin tiền mỗi khi đi chợ, ngay cả mua băng vệ sinh hàng tháng anh ta cũng hỏi vì sao tháng này lại tăng hơn tháng trước 5.000..."*. Những câu chuyện cứ tiếp nối không dứt. Bao nhiêu đắng cay, tủi buồn mà chị em nuốt vào trong nay được chạm đến, được tuôn ra, tan chảy, làm vơi đi những gì chất chứa trong lòng. *Hãy khóc cho nhẹ lòng đi* đó là cách mà người điều hành câu lạc bộ giúp các chị tái tạo lại cảm giác, được giải tỏa một cách tự

nhiên, cân bằng về tâm lý để rồi làm tươi mới cảm xúc của mình.

Thành quả từ nghệ thuật cùng chia sẻ

Thông thường một buổi sinh hoạt câu lạc bộ “ Cùng chia sẻ” của Trung tâm CSAGA có 3 nội dung chính:

Nội dung thứ nhất: là hoạt động khởi động, bao gồm những trò chơi được thiết kế nhằm tạo môi trường an toàn, giúp các thành viên vui vẻ thoải mái, bỏ lại đằng sau những lo toan, những sợ hãi mà các chị em phải đối mặt ở nhà để có thể có những năng lượng tinh thần mạnh mẽ hơn.

Nội dung thứ 2 : Người điều hành sẽ cùng cả nhóm trao đổi các thông tin liên quan như giới, bình đẳng giới, bạo lực gia đình và quyền của phụ nữ ... Những thông tin này giúp các chị em hiểu mình đang phải đối mặt với vấn đề gì. Những quyền của họ đang bị vi phạm và họ cần làm gì để đối mặt và giải quyết tình trạng hiện tại .

Nội dung thứ 3: Mọi người chia sẻ những niềm vui, nỗi buồn, những thành công, và khó khăn của mình trong buổi sinh hoạt. Những khó khăn được chị em lắng nghe chia sẻ. Những thành công sẽ khích lệ chị em khác giúp họ thêm niềm tin và sức mạnh để đương đầu với khó khăn. Ngoài ra các chị em còn được tham gia vào các buổi dã ngoại, tham gia vào các cuộc hội thảo và các cuộc triển lãm tranh. Những bức tranh do chính các chị em làm ra để kể về cuộc đời đau khổ nhưng chứa đầy khát vọng vươn lên vì một ngày mai tươi sáng, một ngày mai được sống không phải sợ hãi vì bạo lực.

Những hoạt động nghệ thuật và sáng tạo như chơi trò chơi, vẽ tranh, thảo luận, sắm vai , kể chuyện.... được sử dụng một cách linh hoạt trong các buổi sinh hoạt nhằm khơi gợi lại niềm tin yêu cuộc sống. Những năng lượng sống mà những chu kỳ bạo lực từng làm cạn kiệt trong mỗi chị em lại được tái sinh. Một cảm giác mới mẻ trôi dạt khi các chị em được chan hoà trong sự đồng cảm, sẻ chia chân thành với nhau. Họ không còn cảm thấy đơn độc, khô héo khi được trở về với tuổi thơ, với thời thanh xuân trong các trò chơi dân gian, những tiểu phẩm hài hước... Quá trình được chơi, được nói, được cười và khóc đã giúp các chị em tìm lại chính mình, biết yêu tin, trân trọng những giá trị đích thực của mỗi con người, mỗi cuộc đời...

Thời gian trôi qua không còn vô nghĩa nữa, như những đóm lửa

góp thành ngọn lửa, những cơn gió góp thành trận bão, từ một câu lạc bộ khởi nguồn ngày ấy, cho đến nay các chị em đã nhân lên được hơn 10 câu lạc bộ. Những tiếng nói khiêm nhường giờ đây đã đủ mạnh để có thể quyết liệt hơn trong việc chống lại bạo lực gia đình. Các chị em đã dũng cảm nói với chồng mình “Anh không có quyền muốn đánh ai thì đánh”. Các chị em cũng biết cách tìm tới những người có trách nhiệm: “Luật phòng chống bạo lực gia đình đã quy định, người bị bạo lực phải được nhà nước bảo vệ”. Và khi bạo lực gia đình xảy ra các chị em đã biết tự bảo vệ bản thân và con cái. Không chỉ dừng lại như thế, các chị em còn hăng hái giúp đỡ những người cùng hoàn cảnh như mình. Tiếng nói của những người cùng cảnh ngộ thường mang sức mạnh của sự thấu hiểu, đồng cảm. Một số chị em đã không ngần ngại đưa câu chuyện của mình lên các phương tiện truyền thông để góp tiếng nói cảnh tỉnh cho cộng đồng. Đặc biệt, các chị em còn tham gia đóng góp ý kiến cho các đại biểu quốc hội trong việc ban hành Luật và các nghị định phòng chống bạo lực gia đình. Quan trọng hơn, nhiều chị em trong các câu lạc bộ đã tích cực tham gia vào nhóm tình nguyện phòng chống bạo lực gia đình. Các chị em đã vượt lên nỗi đau riêng, trở thành những thành viên nòng cốt, tiên phong của câu lạc bộ.

Mặc dù phía trước chúng ta còn phải đối mặt với nhiều khó khăn trong cuộc sống nhưng chúng ta luôn có quyền hy vọng và tin tưởng. Niềm tin này giúp chúng ta sát cánh bên nhau để làm chủ cuộc đời.
CSAGA sẽ luôn đồng hành với các chị em để tiếp thêm nghị lực, cùng vươn tới những thành công mới! ■

TÂM SỰ CỦA NGƯỜI TRONG CUỘC

NỖI ĐAU LÊN TIẾNG

Tuyết Anh

Tôi hiện đang làm giám đốc một công ty TNHH, còn chồng tôi là kỹ sư xây dựng. Hai người yêu nhau và lấy nhau trong tinh thần ủng hộ của hai bên gia đình. Đám cưới diễn ra rất hạnh phúc.

Nhưng chỉ lấy nhau về được một thời gian ngắn, anh ấy đã tỏ rõ tính cách của một anh chàng vũ phu. Ban đầu chỉ là chửi bới chứ chưa đánh đập. Nhưng đến sau này, khi tôi sinh được đứa con đầu tiên thì anh đánh đập tàn nhẫn. Anh không rượu chè nhưng lại ngoại tình. Anh đã từng quan hệ với cả em dâu, hai người đã lấy cả điện thoại ra để quay video clip những cảnh làm tình. Ban đầu thì anh chối nhưng sau đó tôi đã lấy được những đoạn videoclip này làm bằng chứng thì anh mới cắt đứt với em dâu. Tuy nhiên, sau đó lại trả thù bằng những trận đòn dữ dội như mưa trút xuống đầu tôi. Vì sợ tôi sẽ nói với mọi người xung quanh, anh ta rêu rao rằng thời gian này tôi đang bị tâm thần, bị hoang tưởng và luôn tưởng tượng những gì vô cơ để đổ lỗi cho anh.

Gần đây nhất, anh đã đưa một cô nhân viên cùng cơ quan về nhà ngủ lấy lý do rằng cả hai người ngày mai đi công tác sớm. Nhưng đêm tỉnh giấc, thấy anh không nằm bên cạnh mình, tôi liền lặng lẽ đi tìm và bắt gặp anh và cô gái kia đang tình tự với nhau. Mọi uất ức dồn lên vì tính mèo mả gà đồng của anh ta nên tôi đã hô ầm lên, nhưng anh ta đã ngay lập tức đánh và ngăn tôi lại để cô gái kia chạy thoát và lại dội một trận đòn như mưa gió xuống đầu tôi. Sau trận đòn man rợ đó, tôi đã phải vào viện với xương quai hàm bị rạn và tổn thương não. Còn các vết thương ở phần mềm thì nhiều vô kể.

Anh là một người làm ra tiền nhưng không bao giờ đưa tiền cho vợ, thậm chí anh ta còn cho rằng vợ biết làm ra tiền thì tự đi lo lắng cho cái gia đình này. Tệ hơn nữa, anh còn kiểm soát tài chính vì sợ rằng tôi cho bên ngoại quá nhiều.

Cuộc sống của tôi là một chuỗi cực hình. Ban đêm đến lại là nỗi ám mộng mỗi khi gần chồng. Anh có thể hành hạ theo bất cứ cái gì anh

muốn, nếu thích, anh có thể hành hạ và bất quan hệ bất cứ lúc nào có nhu cầu, nhưng nếu không thích anh ta có thể sẵn sàng đập tôi xuống giường nếu như tôi tỏ ra chủ động gần gũi. Điều này làm tôi rất khổ tâm và đau đớn. Mỗi lần bị đánh, tôi chỉ còn biết chạy vào phòng riêng và khóa.

Tôi thấy bất lực trong việc tự giúp đỡ mình. Cả hai bên gia đình thì chỉ can thiệp bằng cách động viên tôi hãy cố gắng vì con cái. Tôi đã cố, đã cố chịu đựng bằng tất cả sự tuyệt vọng cuối cùng của mình, nhưng chồng tôi không bao giờ biết đến điều đó. Đáp lại, tôi chỉ nhận được sự khinh miệt từ chồng mình và những trận đòn như một thứ quà tặng mà anh ban ơn cho vợ.

Vượt quá sức chịu đựng, có lúc tôi đã nghĩ đến việc ly dị. Nhưng hành trình ly dị của tôi cũng không hề dễ dàng, đó là những lời đe dọa và những trận đánh triền miên từ chồng tôi. Anh ấy dọa sẽ giết nếu tôi không rút đơn. Rồi nộp đơn lên tòa án quận thì tôi lại bị làm khó dễ vì họ biết tôi có tiền nên vòi vĩnh. Tôi cảm thấy cùng cực và cô đơn bởi gần như tất cả đang quay lưng lại với tôi...

Ý kiến từ các thành viên

Sau khi lắng nghe và chia sẻ câu chuyện của chị, chị em trong câu lạc bộ đã cùng trao đổi, phân tích để chị nhận ra rằng chị đang chịu rất nhiều hình thức bạo lực: từ thể xác, tinh thần, kinh tế đến tình dục. Mặc dù chị là người phụ nữ có học vấn, có địa vị nhưng lại là một người cam chịu và hết lòng vì chồng con. Quan niệm của chị vẫn luôn là: *xấu chàng hổ ai*, nên không dám nói ra câu chuyện của mình với mọi người, chỉ biết cắn răng chịu đựng. Thậm chí đã định ly dị nhưng thấy anh ta van xin thì chị lại thở dài nhân nhượng. Điều đó cho thấy, sự hy sinh vô giá của chị không phải lúc nào cũng mang lại hiệu quả tốt. Hơn nữa, chị chưa biết rằng xung quanh chị có nhiều người, nhiều nơi chị có thể nhờ cậy để được trợ giúp.

Chị em trong nhóm động viên chị bình tĩnh và mạnh mẽ, bởi lúc này chị cũng đang đối đầu với rất nhiều khó khăn: chị vẫn thường xuyên bị người chồng hành hạ và tòa án lại gây khó dễ trong khi giải quyết đơn xin ly dị của chị.

Các giải pháp an toàn cho chị lúc này là hiện tại chị vẫn sống với chồng, nên cần có sự chủ động trong việc tránh những trận đòn của

anh ta. Đồng thời, nếu sự việc nghiêm trọng thì chị hoàn toàn có quyền tố cáo hành vi bạo lực của mình trước chính quyền để họ có thể có sự can thiệp, nhằm đảm bảo an toàn cho chị và các con của chị.

Mặt khác, chị cần cứng rắn, không nên âm thầm chịu đựng. Theo Luật phòng chống bạo lực gia đình, anh ta đang vi phạm nghiêm trọng vào một số điều. Nếu trong trường hợp bị tố cáo, anh ta có thể phải chịu trách nhiệm trước pháp luật về hành vi của mình.

Đối với thủ tục pháp lý liên quan đến việc ly hôn, chị em trong nhóm cung cấp cho chị một số một số quyền và nghĩa vụ của chị nếu chị làm đơn xin ly hôn đơn phương. Chị có thể chủ động nắm giữ tài sản, đề phòng anh ta sẽ lấy sổ đỏ để bán nhà cửa. Chị cũng cần chủ động trong việc lưu các chứng cứ liên quan đến hành vi của anh ta để có cơ sở ly hôn với anh ta trước tòa.

Câu lạc bộ “Cùng chia sẻ” là nơi chị có thể chia sẻ những người có chung hoàn cảnh. Nơi đó chị sẽ vững tin trong việc tìm hạnh phúc cho chính mình. ■

CHẶNG ĐƯỜNG VƯỢT QUA BẠO LỰC GIA ĐÌNH

Nguyễn Kim Dung

Đến bây giờ nghĩ lại chị vẫn không tin được sẽ có một ngày niềm vui có thể trở về với chị, với gia đình nhỏ bé của chị nữa.

Thời con gái, bao nhiêu chàng trai theo đuổi nhưng chị vẫn quyết định đến với anh. Đến và lấy anh bằng tình yêu, chị cứ ngỡ cuộc sống gia đình với người mình yêu sẽ đem đến cho chị niềm hạnh phúc của một người làm vợ dù chị biết rằng khi đón nhận cuộc sống gia đình sẽ có rất nhiều thử thách trước mắt: kinh tế còn khó khăn, nhà cửa thì chật chội, mẹ chồng thì luôn phải đi viện. Chị về làm dâu, không một lời phàn nàn, kêu ca về hoàn cảnh gia đình chồng. Chị xắn tay lo lắng, đảm đương mọi việc lớn bé trong gia đình chồng... Và một điều chỉ khi lấy anh rồi chị mới nhận ra chồng mình là một tay có “máu mặt” trong chốn giang hồ. Nhưng với suy nghĩ “ván đã đóng thuyền” chị vẫn đón nhận tất cả mọi khó khăn. Và chị tin rằng, chỉ cần có được sự yêu thương và trách nhiệm từ anh thì những khó khăn kia chị sẽ vượt qua một cách dễ dàng... Nhưng tiếc thay, cái điều chị nghĩ và mong mỏi đã không đến với chị!

Người con gái đi lấy chồng, ngoài việc làm tròn trách nhiệm của người vợ trong gia đình chồng, chị cũng như bao nhiêu người khác, muốn có những ngày trở về nhà ngoại thăm. Chị nói và muốn anh đưa về. Anh chẳng những không động viên mà còn mắng mỏ, cấm đoán. Chị thuê xe ôm tự đi. Anh đuổi theo, xúc phạm chị trước mặt người xe ôm và dọa rằng “nếu về nhà mẹ đẻ thì ở luôn đó đừng có bước chân về nữa”...Quá thất vọng và hụt hẫng về cách đối xử của chồng, chị định về nhà mẹ đẻ ở một thời gian. Anh tìm đến mắng chửi thậm tệ chị ngay tại nhà vợ. Chị không muốn bố mẹ và người thân đăng ngoại bị liên lụy nên cắn răng quay về với anh. Cũng từ đó, bạo lực thường xuyên diễn ra. Chị đã cố gắng làm tốt mọi thứ và hi vọng anh thay đổi. Chị mong anh cùng chị lo lắng cho gia đình. Anh từ chối và ngay cả việc nhỏ nhất cũng dễ dàng xảy ra xung đột. Có lần anh đổ cả xoong nước nóng vào chị. Chị không ngờ rằng người mình từng yêu thương một thời lại có thể dùng những hành động bạo lực thậm tệ đối xử với chị như thế. Nhớ lại những lần anh hành hạ, chị không khỏi rùng mình, sợ hãi. Cũng có lần chỉ vì những xung đột nhỏ mà anh dùng cả đôi đũa định chọc vào mắt chị. Dù bị tổn thương về tinh thần và thể xác, chị vẫn mong hàn gắn những rạn vỡ trong gia đình. Chị

đình ninh rằng vì nhà cửa chật chội nên anh mới hay gây sự. Nhà ngoại đất rộng, cả gia đình chị về ở. Nhà cửa rộng rãi nhưng tính nết anh vẫn thế. Có lần vợ chồng xung đột, chị gái chị chạy sang can ngăn, sẵn chảo mỡ đang nóng trên bếp, anh hất cả vào người chị vợ. Không ngừng bạo lực với vợ, anh lại còn chửi bới. Mọi suy nghĩ thay đổi anh đã tan biến trong đầu chị. Chị quyết định rời bỏ ngôi nhà đầy bạo lực đến với “Ngôi nhà bình yên” - một địa chỉ tạm lánh dành cho những người phụ nữ bị bạo lực của Hội LHPN Việt Nam.

Qua Ngôi nhà bình yên chị được giới thiệu đến sinh hoạt tại câu lạc bộ Hà Nội của CSAGA. Đến đây, chị được gặp gỡ với gần 30 thành viên khác cũng là những người đồng cảnh. Vì đồng cảnh nên đồng cảm, các chị em dễ dàng chia sẻ những cảm xúc, tâm tư suy nghĩ mà trước đó thật khó có thể nói ra cho người khác. Bên cạnh đó, chị được tham gia vào các lớp tập huấn về kỹ năng phòng chống BLGD; chị được sự tư vấn từ các cán bộ của CSAGA - những người có nhiều năm kinh nghiệm làm việc trong lĩnh vực PCBLGD; tham gia vào CLB chị còn được học các kỹ năng của lớp tập võ tự vệ, lớp học cắm hoa... Câu lạc bộ cũng có những buổi sinh hoạt nhóm lồng ghép các kiến thức về bạo lực được tổ chức như một chuyến đi dã ngoại với mục đích: ngoài việc trau dồi kiến thức về BLGD các thành viên còn có thêm thời gian để hiểu nhau hơn và được thư giãn.

Từ khi tham gia vào CLB chị đã có thêm những nhận thức đúng đắn về BLGD và cách phòng chống khi có BL xảy ra. Chị đã tự tin và đã mạnh mẽ hơn trước... Cũng từ đó, những phản ứng đúng cách của chị đã khiến chồng chị dần thay đổi hành vi và cách đối xử với chị. Sau gần 2 năm kể từ ngày chị đến tham gia CLB, chị đã thoát khỏi bạo lực. Đến nay, chồng chị còn là người động viên chị đến tham gia CLB, và nếu không bạn, anh cũng là người đưa đón chị đến tham gia sinh hoạt CLB. Niềm vui giờ đã trở lại trên khuôn mặt và ánh mắt của chị - điều mà chị ngỡ sẽ không thể tìm lại được nữa! ■

HOẠT ĐỘNG TƯ VẤN TRONG PHÒNG, CHỐNG BẠO LỰC GIA ĐÌNH

Luật sư Lê Thị Ngân Giang⁽¹⁾

1. Bạo lực gia đình là một dạng vi phạm pháp luật đặc thù mà trong đó cả thủ phạm và nạn nhân đều cần được tư vấn

Bạo lực gia đình khác với hầu hết các vi phạm pháp luật khác ở mối quan hệ giữa thủ phạm (người thực hiện hành bạo lực gia đình) và nạn nhân, ở đặc điểm của thủ phạm, đặc điểm của nạn nhân, đặc điểm của bạo lực gia đình, ở quan niệm của cộng đồng về bạo lực gia đình và cả trong pháp luật liên quan đến bạo lực gia đình.

Cụ thể là:

Giữa thủ phạm và nạn nhân của bạo lực gia đình luôn có mối quan hệ gần gũi, thân thiết, gắn bó. Giữa họ hoặc là có quan hệ yêu đương (bạn tình); là vợ chồng hoặc đã từng là vợ chồng; có quan hệ huyết thống hoặc quan hệ nuôi dưỡng. Họ thường là những người sống trong cùng một mái nhà.

Thủ phạm người có hành vi bạo lực gia đình, trong đa số trường hợp, về bản chất, họ không phải là “người xấu”. Trong đa số trường hợp, họ có hành vi bạo lực gia đình do nhận thức sai lầm về bản chất của bạo lực gia đình. Họ mang tư tưởng gia trưởng, quan niệm rèn dạy vợ con là “quyền đương nhiên” của người chồng, người cha “dạy con từ thuở còn thơ, dạy vợ từ thuở bơ vơ mới về”.

Đặc điểm của nạn nhân là thường không nhận thức được quyền của mình, luôn mặc cảm tội lỗi, cam chịu, lo lắng, thậm chí nhiều người rơi vào trạng thái trầm cảm, hoảng loạn, rối loạn chức năng...

Cộng đồng thường quan niệm bạo lực gia đình là việc riêng của các gia đình. Chính quyền, đoàn thể chỉ can thiệp khi bạo lực gia đình

(1): Bài trình bày tại Hội thảo quốc gia “Xây dựng văn bản hướng dẫn thực hiện Luật phòng, chống bạo lực gia đình của Bộ Công an và Bộ Tư pháp”

được coi là nghiêm trọng.

Đặc điểm của bạo lực gia đình có tính chu kỳ. Ví dụ: khi thực hiện hành vi bạo lực gia đình xong, nạn nhân đau, thất vọng; thủ phạm thường hối hận, giải thích và xin lỗi. Nạn nhân tha thứ và quan hệ trở lại bình thường. Thủ phạm có thể có biểu hiện thay đổi; nạn nhân hy vọng. Nhưng khi nhận thức về mối quan hệ quyền lực trong gia đình chưa thay đổi, thói quen ứng xử bất bình đẳng chưa thay đổi thì bạo lực lại xảy ra. Tùy từng gia đình mà chu kỳ đó có liên tục hay đứt đoạn, mỗi giai đoạn trong chu kỳ dài hay ngắn.

Nhóm tội phạm liên quan đến bạo lực gia đình thường thuộc vào các trường hợp khởi tố theo yêu cầu của người bị hại (khoản 1 Điều 104, 105, 106, 111, 113, 121, 122).

Mục tiêu của việc xử lý các hành vi bạo lực gia đình cũng rất đặc thù. Ngoài việc phải bảo đảm mục tiêu chung của việc xử lý vi phạm pháp luật, xử lý các hành vi bạo lực gia đình còn phải đạt có mục tiêu trực tiếp, cụ thể là bảo đảm an toàn trước mắt và lâu dài cho nạn nhân, thành viên gia đình và cộng đồng, đặc biệt là việc xử lý phải góp phần xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ và hạnh phúc.

Để đạt được mục tiêu đó, trong quá trình thực hiện các biện pháp phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn bạo lực gia đình, đặc biệt là trong khi xử lý người có hành vi vi phạm pháp luật về phòng, chống bạo lực gia đình, thì thủ phạm và nạn nhân phải được tư vấn phù hợp.

II. Các quy định về tư vấn liên quan đến phòng, chống bạo lực gia đình

Nhận thức được tầm quan trọng của tư vấn trong việc xây dựng và củng cố gia đình bình đẳng, hạnh phúc, nhiều văn bản quy phạm pháp luật đã quy định vấn đề này.

Luật Hôn nhân và gia đình năm 2000 quy định: Cơ quan, tổ chức có trách nhiệm ... thực hiện tư vấn về hôn nhân và gia đình; kịp thời hoà giải mâu thuẫn trong gia đình, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của các thành viên trong gia đình. (Điều 3).

Luật Trợ giúp pháp lý quy định: Trợ giúp viên pháp lý, công tác viên, Luật sư, Tư vấn viên pháp luật thực hiện tư vấn pháp luật cho người được trợ giúp pháp lý bằng việc hướng dẫn, giải đáp, đưa ra ý kiến, cung cấp thông tin pháp luật, giúp soạn thảo văn bản liên quan đến

vụ việc trợ giúp pháp lý (Điều 28)

Theo quy định của Luật Luật sư, tư vấn pháp luật là một loại hình dịch vụ pháp lý của luật sư (Điều 4). Luật cũng quy định tư vấn pháp luật là việc luật sư hướng dẫn, đưa ra ý kiến, giúp khách hàng soạn thảo các giấy tờ liên quan đến việc thực hiện quyền, nghĩa vụ của họ. Luật sư thực hiện tư vấn pháp luật trong tất cả các lĩnh vực pháp luật. Khi thực hiện tư vấn pháp luật, luật sư phải giúp khách hàng thực hiện đúng pháp luật để bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của họ (Điều 28).

Theo quy định của Nghị định 77/2008/NĐ-CP thì Tư vấn viên pháp luật là công dân Việt Nam thường trú tại Việt Nam, có đủ tiêu chuẩn sau đây:

- a) Có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, có phẩm chất đạo đức tốt, không phải là người đang bị truy cứu trách nhiệm hình sự hoặc đã bị kết án mà chưa được xoá án tích;
- b) Có Bằng cử nhân luật;
- c) Có thời gian công tác pháp luật từ ba năm trở lên.

Tư vấn viên pháp luật được cấp Thẻ tư vấn viên pháp luật. Tư vấn viên pháp luật được hoạt động trong phạm vi toàn quốc. Công chức đang làm việc trong cơ quan hành chính nhà nước, Tòa án nhân dân, Viện kiểm sát nhân dân không được cấp Thẻ tư vấn viên pháp luật (Điều 19 Nghị định 77/2008/NĐ-CP)

Trong Luật phòng, chống bạo lực gia đình, hoạt động tư vấn được đặc biệt coi trọng trong phòng ngừa bạo lực gia đình, bảo vệ, hỗ trợ nạn nhân, cũng như trong giáo dục, phòng ngừa đối với người có hành vi bạo lực gia đình. Nhiều vấn đề của hoạt động tư vấn đã được Luật quy định, như: nội dung tư vấn về gia đình ở cơ sở (Điều 16), đối tượng được “ưu tiên” tư vấn về gia đình ở cơ sở (Người có hành vi bạo lực gia đình, nạn nhân bạo lực gia đình - Điều 16), những loại tư vấn mà nạn nhân bạo lực gia đình nhận được (tư vấn về gia đình ở cơ sở, tư vấn chăm sóc sức khỏe, tư vấn tâm lý và tư vấn pháp luật Điều 16, 24). Luật cũng quy định trách nhiệm tư vấn phòng, chống bạo lực gia đình cho từng cơ quan, tổ chức, cá nhân cụ thể: Ủy ban nhân dân cấp xã chủ trì, phối hợp với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp và các tổ chức thành viên hướng dẫn, tạo điều kiện cho hoạt động tư vấn về gia đình ở cơ sở (Đ16); cơ sở khám chữa bệnh tư vấn về sức khỏe (Đ24, 27); cơ sở bảo trợ xã hội tư vấn tâm lý (Đ24, 28); cơ sở hỗ trợ

nạn nhân, cơ sở tư vấn về phòng, chống bạo lực gia đình được cung cấp các dịch vụ tư vấn về pháp luật, tâm lý (Đ24,29); tổ chức, cá nhân là địa chỉ tin cậy ở cộng đồng, tùy theo điều kiện và khả năng thực tế thực hiện tư vấn cho nạn nhân (Đ24,30).

Việc biên soạn tài liệu về phòng, chống bạo lực gia đình; xây dựng nội dung tập huấn, tổ chức tập huấn cho người làm công tác tư vấn về gia đình ở cơ sở trong lĩnh vực phòng, chống bạo lực gia đình do Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch chủ trì, phối hợp với Bộ Tư pháp thực hiện. Công chức văn hóa xã hội, công chức tư pháp, cán bộ Mặt trận, Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên Cộng sản, Hội Nông dân, Hội Cựu chiến binh, Hội Người cao tuổi cấp xã, tổ viên Tổ hòa giải ở cơ sở, nhân viên y tế cấp xã đã được tập huấn về tư vấn là người thực hiện tư vấn trực tiếp về gia đình ở cơ sở.

Nhân viên tư vấn tại cơ sở hỗ trợ nạn nhân, cơ sở tư vấn về phòng, chống bạo lực gia đình phải đáp ứng các tiêu chuẩn:

- a. Có năng lực hành vi dân sự đầy đủ; có phẩm chất đạo đức tốt;
- b. Có kiến thức và kinh nghiệm phù hợp với lĩnh vực tư vấn và hỗ trợ nạn nhân;
- c. Có chứng chỉ nghiệp vụ chăm sóc, tư vấn về phòng chống bạo lực gia đình.

Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch quy định cụ thể về tiêu chuẩn của nhân viên tư vấn, việc cấp thẻ nhân viên tư vấn, chứng chỉ nghiệp vụ chăm sóc, tư vấn về phòng chống bạo lực gia đình (Nghị định 08/2009/NĐ-CP).

III. Một số nhận xét, kiến nghị

1. Một số nhận xét

- Nhìn chung, các quy định tư vấn về hôn nhân và gia đình theo pháp luật hôn nhân và gia đình mới được thực hiện một cách hình thức ở một số tổ chức như Hội Phụ nữ và Đoàn Thanh niên
- Các quy định về tư vấn pháp luật theo pháp luật về Trợ giúp pháp lý, về luật sư, về tư vấn pháp luật chưa đáp ứng được yêu cầu phòng, chống bạo lực gia đình.
- Các quy định về tư vấn theo quy định của Luật phòng, chống bạo lực gia đình và Nghị định 08/2009/NĐ-CP quy định chi tiết và hướng

dẫn thi hành một số điều của Luật phòng, chống bạo lực gia đình, đến nay vẫn chưa thể đi vào cuộc sống. Vì vẫn phải chờ Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch quy định cụ thể về tiêu chuẩn của nhân viên tư vấn, về cấp thẻ, cấp chứng chỉ cho những người muốn tham gia tư vấn...

· Vì vậy, cho đến nay hầu hết nạn nhân và tất cả thủ phạm của bạo lực gia đình chưa được tư vấn. Và đây là một trong những nguyên nhân làm cho công cuộc đấu tranh phòng, chống bạo lực gia đình kém hiệu quả.

2. Khuyến nghị:

Với cơ quan quản lý nhà nước về phòng chống bạo lực gia đình:

· Khẩn trương xây dựng tài liệu, đào tạo tư vấn viên về phòng, chống bạo lực gia đình, đặc biệt là tư vấn viên pháp luật về phòng, chống bạo lực gia đình.

· Mục tiêu trước mắt là trong trường hợp người có hành vi bạo lực gia đình phải xử lý theo Điều 42 Luật PCBLGD, thì thủ phạm và nạn nhân được tư vấn phù hợp.

Với văn bản của Bộ Công an và Bộ tư pháp hướng dẫn việc thực hiện Luật phòng, chống bạo lực gia đình

· Về nội dung: cần có quy định khi xử lý người có hành vi bạo lực gia đình theo Điều 42 Luật phòng, chống bạo lực gia đình thì nạn nhân và thủ phạm được tư vấn phù hợp.

· Về hình thức: nên là thông tư liên tịch giữa Bộ Tư pháp, Bộ Công an, Tòa án nhân dân tối cao và Viện kiểm sát nhân dân tối cao. ■

Hà Nội, Tháng 10/2009

KINH NGHIỆM MỌI MIỀN

CÂU

Ai về Vinh Ngọc quê tôi
Thăm Câu lạc bộ sau rồi hãy đi
Chị em tôi có điều gì
Đến Câu lạc bộ xóa đi nhẹ nhàng

LẠC

BỘ

QUÊ

TÔI

Tiếng cười tiếng hát ngân vang
Vui cùng nước mắt, là nhà thứ hai
Mỗi nhà mỗi cảnh an bài
Chị em chia sẻ chung vai chan hòa
Ban đầu sinh hoạt quê ta
Ba năm đổi mới trên đường đi lên

Hạnh phúc hai chữ cùng tên
Gia đình ở đó mang tên Hội mình
Đến đây tâm sự, sự tình
Đều được tư vấn với mình, ai ơi
Vinh Ngọc đổi mới sáng ngời
Về thăm đều muốn Không rời bước đi.

Hoàng Thị Hiến (xã Vinh Ngọc - Đông Anh)

CÙNG CHUNG TAY

Hãy vì hạnh phúc gia đình
Phòng, chống bạo lực, thường tình xảy ra
Chị em Yên Thường chúng ta
Nay vì bạo lực, chúng ta sum vầy
Các thôn hội ngộ về đây
Hai năm hàng tháng lịch tây ấy mà
Hội trường Ủy ban là nhà
Cùng Sở Y tế tạo đà dựng xây
Ban ngành đoàn thể giúp tay
Quý Ford tài trợ mới hay diệu kỳ

Buổi đầu chập chững bước đi
Câu lạc bộ chẳng quản chi tháng ngày
Về đây tay xiết chặt tay
Buồn buồn tủi tủi mắt cay dâng trào
Trông ai cũng vẻ xanh xao
Soi trong gương mặt ai nào cũng đáng thương
Tâm tình kẻ cũng vấn vương
Mỗi người mỗi cảnh, mười thương vẹn mười

Hồng Liên - Thanh Tinh
Câu lạc bộ Vì hạnh phúc gia đình
xã Yên Thường - Đông Anh - Hà Nội

NHÓM LIÊN GIA TẠI BÌNH ĐẠI, BẾN TRE

Trịnh Bích Liên

Người gây bạo lực làm diễn viên

Kết thúc khoá tập huấn về *Kĩ năng truyền thông phòng chống bạo lực gia đình* tại Bến Tre, tôi may mắn được mời dự buổi sinh hoạt của câu lạc bộ Liên gia tại một ấp của xã Long Định. Khoảng 8 giờ tối, các thành viên đại diện cho các hộ gia đình tề tựu đông đủ. Như thường lệ, sau phần các lễ nghi giới thiệu khách tới dự, buổi sinh hoạt bắt đầu bằng một tiết mục văn nghệ. Tiểu phẩm *Câu chuyện nhà anh Sơn* do các thành viên nhóm tự biên tự diễn làm tôi hết sức ngỡ ngàng. Ai cũng xuyết xoa sao diễn giống thật thế. Người đàn ông trong tiểu phẩm nát rượu, vô công rồi nghề, suốt ngày muốn mời bạn nhậu tới nhà để giết thời gian. Vợ anh ta tàn bạo, chịu thương, chịu khó và nhẫn nhịn, nhưng anh Sơn vẫn thường xuyên tìm cơ chửi bới, đánh đập... Nhìn bộ dạng cục cằn, hung hãn như thể được tiếp thêm ma men của anh, tôi không thể không thán phục tài “diễn xuất” của các “diễn viên cây nhà lá vườn” nơi miệt đất Nam Bộ này. Người điều hành buổi sinh hoạt chỉ việc dựa vào các tình tiết trong tiểu phẩm để dẫn dắt các thành viên tìm hiểu một số nội dung về bạo lực gia đình. Phần cung cấp kiến thức thành công ngoài mong đợi. Theo đó phần chia sẻ cũng được các thành viên tham gia tích cực và cởi mở. Tôi theo dõi từng câu chuyện và đi từ ngạc nhiên này tới ngạc nhiên khác.

Bất ngờ nhất là trong tiểu phẩm có ba nhân vật đóng vai trò chính để làm nổi cốt truyện thì vai người vợ do cô Hương (cán bộ phụ nữ xã) đóng, nhân vật trưởng nhóm liên gia do ông Tám (cán bộ ấp) đóng, còn nhân vật người chồng do chính một người đàn ông từng gây bạo lực gia đình thể hiện. Qua tâm sự của nam “diễn viên” đóng vai anh Sơn, tôi mới vỡ lẽ rằng trong tiểu phẩm, số dĩ anh nhập vai như thật vì câu chuyện ấy chính là của vợ chồng anh 2 năm trước đây. Người vợ anh hôm nay không có mặt, tuy nhiên các bà con cô bác đều khẳng định chân dung người phụ nữ bị bạo lực này đúng y chang như cô Hương đã diễn. Tôi thực sự vui vì được biết giờ đây gia đình anh Sơn đã thoát khỏi những ngày tháng cơm chẳng lành, canh chẳng ngọt. Đáp lại lời động viên khích lệ của mọi người, anh lắc đầu, cười lớn

kiểu Nam bộ: “ Tui đâu có chi đáng khen? Công là của chú Tám đây nè!”.

Chuyện về ông Tám và ngôi nhà tin cậy

- Thưa chú Tám, chú có thể chia sẻ đôi chút về việc ngôi nhà của chú được bà con cô bác trong ấp gọi là địa chỉ tin cậy không ạ?

Ai đó trong số các vị khách tới dự buổi sinh hoạt nhóm đã nhanh nhẩu hơn tôi, hướng về phía người đàn ông trạc ngoài sáu mươi tuổi.

- Ừ... thì cũng là việc chung của xóm ấp thôi mà!

Có vẻ như ông Tám cũng không muốn nói về mình, song qua câu chuyện chia sẻ của các thành viên, chúng tôi hiểu những người như ông Tám thực sự có vai trò vô cùng quan trọng góp phần giảm thiểu tình trạng bạo lực gia đình, cải thiện đời sống văn hoá tinh thần của người dân ở đây.

Vợ chồng ông Tám có tới 8 người con. Tuy không thể có điều kiện cho tất cả các con học hành đỗ đạt cao, nhưng hầu hết các con ông đều được nuôi dạy phương trưởng, có công ăn việc làm ổn định. Gia đình ông được bà con chòm xóm coi là mẫu mực để mọi người noi theo. Ông làm trưởng ấp đã nhiều năm nay, và từ cuối năm 2008, khi xã thí điểm thành lập một số câu lạc bộ Liên gia phòng chống bạo lực gia đình thì bà con lại tin nhiệm bầu ông làm trưởng nhóm điều hành câu lạc bộ ấp 6.

- Vậy ai là người đưa ra ý kiến chọn ngôi nhà của chú Tám làm địa chỉ tin cậy cho những phụ nữ bị bạo lực?

- Làm chi có ai đưa ra - một chị trong nhóm đáp. Lâu nay hề chòm xóm có chuyện gì, mọi người đều chạy tới báo ông Tám. Những chuyện vợ chồng, con cái xô xát, đều phải có ông phân tích, khuyên giải phải quấy (phải trái) mới xong. Riết như vậy thành ra mắc việc cho ông à!

- Thưa chú Tám, làm những việc đó, chú có gặp nhiều khó khăn không ạ?

- Khó chứ! Nguy hiểm nữa. Như lúc hồi chị thấy đó, trong cơn say, có người chồng khùng lên, vác dao chạy tới nhà tui kêu: “Thằng Tám! muốn sống đưa trả vợ tao ra ngay!”. Có anh thì hăm (doạ) đốt nhà tui hoặc chửi cả vợ con tui... Nhưng mình phải có cách...

Ông Tám cho biết cái cách ông thường thành công trong khi giúp đỡ, bảo vệ những người phụ nữ bị bạo lực là cố gắng để tách họ ra khỏi sự kiểm soát, khống chế của ông chồng đang cơn hung hãn.

Bằng sự mềm mỏng, kiên quyết nhưng khéo léo trong cư xử cộng với hỗ trợ của các thành viên nòng cốt trong nhóm, ông đã hạ hỏa được không ít những *anh hai miệt vườn* và tránh cho chị em phụ nữ những trận đòn chí tử.

Tuy nhiên, ông cũng không giấu một nỗi niềm trăn trở rằng: nhận thức của không ít người dân nơi đây còn hạn chế quá, nhất là một số anh nam giới, cần phải được nâng cao thêm. Ông kể có lần một chị bị chồng đánh rất đau, chạy tới lánh ở nhà ông. Bà Tám (vợ ông) phải giúp rửa, băng vết thương, rồi nấu cháo cho ăn, cho mượn đồ (quần áo) để mặc... Vậy mà khi chuyện gia đình êm xuống, người chồng chị ấy lại gởi đơn lên chính quyền xã, vu cho ông quyến rũ vợ anh ta.

- Trời! thế rồi sau đó mọi chuyện ra sao, chú?

- Thì cây ngay mà, chết đứng sao được? Ban hoà giải có yêu cầu thằng chả (anh ta) kiểm điểm, xin lỗi tui. Tới nay cũng đỡ rồi...

Theo ông Tám, làm công việc để giúp các gia đình thực sự trở thành những mái ấm bình yên, ông không sợ khó khăn, mệt mỏi, song nếu có sự hỗ trợ, chung tay tích cực từ các ngành, các cấp địa phương thì mọi thứ sẽ thuận buồm xuôi gió hơn. Ông được biết, vừa mới đây, Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh cũng đang đề nghị chính quyền địa phương xây dựng cơ chế phối hợp để thúc đẩy công tác phòng chống bạo lực gia đình, trong đó có những hỗ trợ đặc biệt đối với nhóm Liên gia.

- Nghe nói những thành viên giữ vai trò phụ trách nhóm như chú sẽ được học võ để phòng vệ trong các tình huống nguy hiểm do người gây bạo lực gây ra, phải không ạ?

- Đó là bên Tỉnh Hội gợi ý. Được cũng tốt! Mà không thì mình có thứ khác để làm võ chớ!

Hiện nay ngôi nhà của ông vẫn là địa chỉ tin cậy không chỉ của những gia đình có bạo lực mà còn là nơi hàng tháng bà con chòm xóm cùng tụ tập để tham gia sinh hoạt văn hoá văn nghệ, san sẻ niềm vui nỗi buồn với nhau. Chia tay ông Tám và bà con ấp 6, chúng tôi thầm mong mô hình câu lạc bộ Liên gia với những địa chỉ hỗ trợ tình làng nghĩa xóm như ở Long Định, Bình Đại, Bến Tre sẽ được nhân rộng khắp các vùng miền trong cả nước. Có như vậy, câu chuyện phòng chống bạo lực gia đình mới thực sự trở thành thiết yếu như mọi lẽ *tối lửa tắt đèn* khác trong mối quan tâm chung của mỗi người dân.

NGHIÊN CỨU MỚI

BAO LỰC TÌNH DỤC VÀ HIV/AIDS NHỮNG MÁI ẤM KHÔNG BÌNH YÊN

Trịnh Bích Liên

(Theo báo cáo Bạo lực tình dục và HIV/AIDS - nhận thức từ cộng đồng của ISDS, CSAGA và AAV thực hiện tại Hà Giang, Quảng Ninh và thành phố Hồ Chí Minh)

Các nhà hoạt động xã hội gọi bạo lực gia đình (đặc biệt là bạo lực tình dục) đối với phụ nữ là sự bạo lực tâm, bởi đó là sự việc diễn ra đằng sau cánh cửa gia đình và bị che giấu bằng cánh cửa buồng ngủ. Để có được con số về bạo lực tình dục là hết sức khó khăn. Hầu như có rất ít bằng chứng về bạo lực tình dục đối với phụ nữ trong bối cảnh hôn nhân. Số liệu về tình trạng bạo lực gia đình xảy ra trong năm 2008 do các địa phương cung cấp hầu như không có số liệu nào về bạo lực tình dục. Các con số báo cáo về bạo lực tình dục do chồng/bạn tình gây ra chỉ được lấy từ các số liệu nghiên cứu chọn mẫu và thường là con số không đầy đủ về thực tế đang diễn ra. Nhưng điều này không có nghĩa là không có cơ sở để nhìn nhận về những nguy cơ của bạo lực tình dục trong mối liên quan với đại dịch HIV/AIDS.

Những phụ nữ tham gia phỏng vấn đã rất sẵn lòng chia sẻ câu chuyện về cuộc đời của họ, và đã coi cuộc phỏng vấn như một cơ hội để tâm sự về những nỗi buồn khổ mà họ phải chịu đựng. Có phụ nữ tham gia đã nói rằng họ muốn câu chuyện của họ được chia sẻ cho nhiều người khác để cuộc đời của chị làm bài học cảnh tỉnh và suy ngẫm về thân phận của người phụ nữ.

Qua các câu chuyện từ những người tham gia các cuộc thảo luận nhóm, phỏng vấn sâu, nhóm nghiên cứu đã thu thập thêm được một số thông tin khá điển hình về bạo lực tình dục xảy ra tại địa phương. Những câu chuyện xảy ra (không quan trọng là đã xảy ra vào thời điểm nào) đã giúp nhóm nghiên cứu hiểu thêm về môi trường xảy ra bạo lực tình dục đối với phụ nữ, những yếu tố nguy cơ gây ra bạo lực và các hình thức bạo lực tình dục đối với phụ nữ.

Dưới đây là những nhận xét chính rút ra từ câu chuyện của những phụ nữ này:

❖ Sự song hành của bạo lực tình dục và các dạng bạo lực khác - thể chất và tinh thần, có thể nói là 3 trong một. Những phụ nữ đã chia sẻ, bạo lực tình dục do chồng/bạn tình gây ra hầu hết đồng thời cũng là nạn nhân của bạo lực thể chất khá nghiêm trọng (đánh đập bằng chân tay, đồ vật trong nhà, đánh vào đầu, vào mặt, vào người), và bạo lực về mặt tinh thần (chửi bới, làm nhục bằng cách bắt cởi quần áo, bắt phạt, đổ cơm cho chó, lãng mạ, không giúp đỡ, cấm đoán, v.v)

❖ Thời gian người phụ nữ chịu sự bạo lực tình dục thường kéo dài cùng với thời gian hôn nhân. Thời gian bắt đầu xảy ra bạo lực thường xảy ra một thời gian ngắn sau khi kết hôn và kéo dài trong suốt thời kỳ chung sống. Có người chồng bắt đầu bạo lực sau vài tháng sống chung, có người sau khi sinh con đầu lòng, có người -sau khi sinh 2-3 con gái,v.v

❖ Người gây bạo lực (hầu hết là chồng) thường nghiện rượu, nghiện cờ bạc, sử dụng ma túy/tiêm chích, ngoại tình/ có quan hệ ngoài hôn nhân, quan hệ với gái mại dâm, (chơi gái nhà hàng), việc làm không ổn định/việc làm thu nhập thấp/ không công ăn việc làm/làm ăn thua lỗ, gia trưởng, tính tình độc đoán.

❖ Hầu hết phụ nữ bị bạo lực tình dục đều cho biết họ đã không tìm kiếm sự hỗ trợ từ bên ngoài khi họ bị chồng bạo hành về tình dục. Họ đều có thái độ cam chịu và im lặng về tình trạng của mình.

❖ Một vài phụ nữ có chia sẻ về tình trạng bị bạo lực thể chất và tinh thần với một vài người rất thân trong gia đình chồng (như mẹ chồng, chị chồng). Hầu như không dám tâm sự với ai về vấn đề bạo lực tình dục. Một phần vì tình dục vốn được coi là vấn đề rất tế nhị, là "chuyện kín" nhất là trong văn hóa của Việt Nam. Ngoài ra, nguyên nhân của sự cam chịu và chấp nhận tình trạng bị bạo lực tình dục chủ yếu xuất phát từ sự sợ hãi bị đánh đập, và từ quan niệm về "bổn phận làm vợ" của mình. Những phụ nữ bị bạo lực tình dục đều nói rằng họ chấp nhận quan hệ tình dục với chồng khi chồng đòi hỏi, kể cả trong những trường hợp họ rất mệt. Bởi kinh nghiệm đã cho họ biết họ "không thể từ chối" - họ từng bị đánh, (có trường hợp bị xé quần áo), hoặc bị làm nhục - bắt cởi quần áo đứng vào góc nhà cho đến khi được phép ra khỏi đó, hoặc bị tra khảo và đổ tội là có người khác, bị dọa đánh cho chết, v.v. Có trường hợp chấp nhận sự cưỡng ép của

chồng vì nếu không sẽ rất xấu hổ vì chồng làm âm lên (trong cơn say).

❖ Mỗi phụ nữ nạn nhân của bạo lực tình dục và bạo lực gia đình đều có chiến lược đối phó mỗi khi xảy ra bạo lực hoặc bạo lực tình dục, tuy nhiên đó chỉ là những phương cách thụ động, tiêu cực. Phụ nữ là nạn nhân bạo lực tình dục ở độ tuổi trung niên có xu hướng chấp nhận chồng quan hệ bên ngoài như một biện pháp tránh quan hệ tình dục. Như vậy, họ đặt mình vào nguy cơ bị nhiễm bệnh cao hơn.

❖ Phần lớn phụ nữ cho rằng họ rất khó thuyết phục chồng/bạn tình sử dụng bao cao su

❖ Nhiều trường hợp cho thấy sức khỏe, nhất là sức khỏe sinh sản của người phụ nữ bị bạo lực tình dục bị ảnh hưởng khá nghiêm trọng: có phụ nữ đã phải nạo hút thai nhiều lần vì chồng chỉ muốn áp dụng biện pháp tránh thai truyền thống nhưng không hiệu quả (xuất tinh ngoài); có phụ nữ phải đẻ dày, sinh nhiều con, bị viêm nhiễm đường sinh sản. Đó là chưa kể đến những chấn thương về tâm lý và sức khỏe tình dục của người phụ nữ. Ngoài nổi đau đớn vì bị đánh, bị chửi mắng, phần lớn không thấy tình dục mang lại khoái cảm mà là sự chịu đựng, sợ quan hệ tình dục, lãnh cảm, lo lắng bị lây nhiễm bệnh, HIV, lo mang thai ngoài ý muốn...

❖ Đối với những phụ nữ sống chung với chồng là người có HIV - đã có trường hợp đã bị chồng bạo hành dã man vì chị đã từ chối quan hệ tình dục do sợ lây nhiễm từ chồng. Có lần chị đã bị chồng dùng bơm kim tiêm chọc vào người chị với ý đồ cho chị cùng bị lây nhiễm HIV.

Hầu hết những phụ nữ có HIV được phỏng vấn đều bị lây nhiễm HIV qua chồng hoặc bạn tình. Họ không sử dụng bao cao su vì cho rằng cả hai đã bị nhiễm HIV. Có trường hợp người chồng tuy đã biết mình nhiễm HIV trước khi kết hôn nhưng dấu không cho vợ biết, không sử dụng bao cao su trong quan hệ tình dục với vợ và đã lây truyền HIV sang vợ và con.

Em có nói (bảo chồng sử dụng bao cao su) nhưng chồng em nó bảo "bây giờ lây thì đã lây rồi, chả còn cái gì nữa", chắc chắn anh ấy biết bệnh của anh là có lâu rồi. Nhưng anh ấy giấu em anh không nói.(NCH, Quảng Ninh)

❖ Một số phụ nữ có HIV đã ý thức được sự bội nhiễm và thuyết phục chồng sử dụng bao cao su. Những phụ nữ ở vùng cao do thiếu hiểu

biết, đã cho rằng một khi cả hai người đã nhiễm HIV rồi thì không cần sử dụng bao cao su vì "đăng nào cũng thế".

❖ Những phụ nữ nhiễm HIV tham gia phỏng vấn đều là những người phần nào đã công khai tình trạng nhiễm của mình (sinh hoạt đồng đẳng, tham gia tuyên truyền phòng chống HIV,..) Trong số họ không phải tất cả đều là nạn nhân của bạo lực, nhưng nhiều người trong số họ đã từng hoặc đang bị kỳ thị và phân biệt đối xử bởi gia đình chồng (chiếm đoạt nhà do chồng đã chết). Một số phụ nữ có con nhỏ đang lo lắng vì con của họ đã bị nhà trường từ chối không nhận học (mẫu giáo và tiểu học).

Những khó khăn trong việc giải quyết bạo lực tình dục

Nhiều trường hợp bạo lực tình dục đã bị che giấu bởi sự im lặng từ người phụ nữ. Điều này xảy ra khắp mọi nơi. Những người tham gia tại các địa bàn nghiên cứu đều đưa ra nhận định giống nhau là rất khó đưa các trường hợp bạo lực tình dục ra để giải quyết, cho dù ở địa phương đã tổ chức được khá tốt mô hình hòa giải từ cấp cơ sở. Thậm chí đối với bạo lực gia đình, cũng chỉ có những trường hợp ở mức độ nghiêm trọng và kéo dài, người bị bạo lực mới đưa ra nhờ chính quyền. Đối với bạo lực tình dục, hầu hết đều cho rằng người phụ nữ chịu đựng là chính.

♦ Trong cuộc sống gia đình thì các cụ bảo mỗi cây mỗi hoa mỗi nhà mỗi cảnh, nhà nào biết nhà nấy còn mình không biết người ta cái việc ấy. Bạo lực gia đình thường thường nó hay rõ nét hơn, anh kia (bạo lực tình dục) nó mờ. (thành viên nhóm nam > 35 Quảng Ninh)

♦ Cái đấy chị em trong nhà người ta giữ kín. Thực ra là chịu đựng, người phụ nữ thường có tư tưởng là vẫn phải chịu đựng. (thành viên nhóm nữ > 35t Quảng Ninh)

♦ Người bị như thế người ta cũng không khai báo thực, là người ta bảo bạo lực gia đình thôi chứ không phải là bạo lực tình dục thì chúng tôi cũng chỉ biết giải quyết theo mức độ coi

như bạo lực gia đình thôi. (thành viên nhóm nam > 35t Hà Giang)

♦ Nói chung về vấn đề mà địa phương chúng tôi làm là bạo lực gia đình còn bạo lực tình dục thì chúng tôi cũng chưa có xử lý. (thành viên nhóm cán bộ TPHCM)

Vì vậy, hầu như không có, hoặc rất ít trường hợp liên quan đến bạo lực tình dục được xử lý.

Nói về xử lý bạo lực tình dục có ý kiến còn cho rằng vẫn chưa có luật nào xử phạt các trường hợp bạo lực tình dục trong hôn nhân. Khi nhận định về cưỡng ép tình dục trong hôn nhân, một phụ nữ đã cho rằng pháp luật mới xử lý được những trường hợp bạo lực tình dục bên ngoài, còn trong gia đình thì chưa.

♦ Nếu như mà không muốn, nhưng cố tình bắt phải làm thì đó là hiếp dâm. Có trường hợp

Luật pháp qui định:

❖ “Phạt tiền từ 200.000 đồng đến 500.000 đồng đối với hành vi ngược đãi, hành hạ ông bà, cha mẹ, người có công nuôi dưỡng mình, các thành viên khác trong gia đình nhưng chưa gây hậu quả nghiêm trọng.” (Điều 11, Nghị định của CP số 87/2001/NĐ-CP ngày 21/11/2001 về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực hôn nhân gia đình)

❖ Điều 21 Luật HNGĐ 2000 qui định : tôn trọng danh dự, nhân phẩm, uy tín của vợ chồng

1. Vợ, chồng tôn trọng và giữ gìn danh dự, nhân phẩm, uy tín cho nhau

2. Cấm vợ, chồng có hành vi ngược đãi, hành hạ, xúc phạm đến danh dự, nhân phẩm, uy tín của nhau.

(Điều 21 Luật HNGĐ 2000)

❖ Luật Hình sự 1999 qui định về các hình phạt đối với các Tội hành hạ người khác (điều 110); Tội làm nhục người khác (điều 121); Tội cố ý gây thương tích hoặc gây tổn hại cho sức khỏe của người khác (điều 104); và Tội xâm phạm quyền bình đẳng của phụ nữ (điều 130);

còn đuổi vợ quanh nhà. Mà cuối cùng vợ không làm thế nào được phải lên giường. Với người ngoài thì mình còn có luật pháp bảo vệ. Nhưng với vợ chồng thì mình chưa có điều luật nào để trừng phạt các hành động đó cả. (thành viên nhóm nữ >35t, Quảng Ninh).

Nhận định trên thể hiện sự hiểu biết chưa đầy đủ về Luật phòng chống bạo lực gia đình, nhưng mặt khác, cũng phản ánh, sự phổ biến luật pháp liên quan đến bạo lực tình dục tới người dân trong cộng đồng chưa được thấu đáo. Trên thực tế, những chính sách hoặc điều luật đề cập tới việc xử lý bạo lực tình dục trong khuôn khổ hôn nhân còn chung chung và khá mờ nhạt.

Có phụ nữ tỏ ra không tin tưởng vào sự giúp đỡ từ người khác, cho rằng có nói ra cũng không thể có ai giúp giải quyết được tình trạng bị bạo hành về tình dục, bởi vì chỉ có thể nói ra vấn đề này khi ly hôn, vì đó là vấn đề đáng xấu hổ.

..Con người chỉ cái này xấu nhất, nói ra cái này là xấu nhất rồi, vợ chồng bỏ nhau được thì nói được, vợ chồng không bỏ được nhau thì nói ra cũng chẳng giải quyết được gì, ai giải quyết được cho mình, nghĩ thế thì không dám thổ lộ ra đâu. Cái đây cũng là cái khó của phụ nữ là không dám nói, nói ra chẳng dám nói mà không nói thì để trong lòng khổ tâm. (Nữ, cán bộ thôn, Hà Giang)

Đã có trường hợp được kể lại là người chồng đến tòa thách thức cả tòa án "vợ tao tao làm thế nào thì làm".

Suy nghĩ của những người trong cuộc, nạn nhân của bạo lực tình dục cũng khẳng định điều đó. Những cách xử lý của họ chủ yếu là chấp nhận, và chịu đựng. Một điểm đáng lưu ý là sự can thiệp của người thân, họ hàng (cha mẹ, anh chị...) thường dừng lại ở việc giảng hòa, hoặc khuyên giải hoặc tìm các cách khác nhau cốt sao duy trì được mối quan hệ hôn nhân đó.

♦ Bố mẹ cũng nói, ông chú bà thím cũng bảo là cái thằng nó ác quá nhưng thôi biết làm thế nào. Tất cả cũng bảo em phải cố chịu nếu cố gắng quá thì phải..... Nếu căng thẳng quá thì phải báo xã gọi nó lên (nữ, nạn nhân bạo lực, Hà Giang)

Nhiều phụ nữ cũng đã có những chiến lược riêng để đối phó tức thời với hành vi bạo lực hoặc nguy cơ bị bạo lực tình dục.

♦ Có lúc nó đánh nhiều quá thì bỏ chạy, có lúc nó đánh quá, giận quá thì thôi không trốn, kệ cho nó đánh thôi (nữ, nạn

nhân bạo lực, Hà Giang)

♦ Không, chị thực sự cũng kìm chế. Phải kìm chế bỏ qua đi (nữ, nạn nhân bạo lực, Quảng Ninh)

Tuy vậy, hướng giải quyết chính trong nhiều trường hợp của các nạn nhân bạo lực tình dục vẫn là sự nhắm mắt buông xuôi chiều theo ý của người chồng. Theo họ, thứ nhất, họ có thể tránh được sự bạo hành từ chồng, thứ hai, đó là cách để "giữ chồng" và giữ hạnh phúc cho dù họ không muốn quan hệ tình dục vào lúc đó. Như lời một người nói, đó là "cho đại đi để nghỉ ngơi" khi nhận xét về sự cưỡng ép tình dục của người chồng.

♦ Theo ý tôi nói cưỡng bức thì không cưỡng bức, thí dụ nói trường hợp vợ chồng, như vợ đi làm về mệt quá thì chồng đòi hỏi, vợ mệt quá không cho. Thằng chồng nó cứ như gọi là vợ chồng người ta đụng chạm với nhau thì được, nên vợ thấy mệt cho đại đi rồi, cái đó là không đồng ý mà cái đó là cho đại để lấy sự lặng yên nghỉ ngơi (thành viên nhóm nam >35 t, TP HCM)

♦ Có nhiều người nói thì nghe, có nhiều nói hổng có nghe, thực tế như vậy đó. Nói không nghe bắt đầu mình không có cho nó đánh mình, nhiều lần mình thôi phải nhắm mắt chiều đại đi. (thành viên nhóm nữ >35, nạn nhân bạo lực, TP HCM)

♦ Vì con, con chưa lớn, đã sinh con với nhau rồi nên thì cố mà chịu, bây giờ cũng thế ! (nạn nhân bạo lực tình dục, Hà Giang)

♦ Nhưng để giữ gìn hạnh phúc gia đình, mình chiều chồng thì mình làm thế, đấy là tự nguyện, mình không muốn nhưng mình vẫn tự nguyện để giữ gìn hạnh phúc gia đình .. Nếu không chiều chồng thì chắc chắn chồng sẽ đi tìm người khác rồi. Ép quá thì người ta phải đi tìm người khác thôi. (nạn nhân, phụ nữ dưới 35t, QN)

♦ Thì phận làm vợ phải chịu thôi, tiền bạc, con cái, tình dục, đàn bà phải chịu thiệt thòi. .. mình đàn bà, nhún mồi thì mình phải chịu thiệt thòi, sinh đẻ mình cũng chịu, đau mình cũng chịu, đàn ông họ không có chịu gì hết. (nạn nhân bạo lực tình dục, TP HCM)

♦ Người phụ nữ không có quyền từ chối nhu cầu quan hệ tình dục với chồng, vì đấy là bổn phận và nghĩa vụ của người phụ nữ, còn nếu mà từ chối thì sẽ bị ảnh hưởng đến hạnh phúc gia

đình (NCH, TPHCM)

♦ Thích là cứ leo lên như gà vậy thôi nên mình cũng chẳng có gì mà hứng thú cảm giác. Nói về tâm lý phải có sự hòa hợp giữa hai người mới dẫn đến..... mỗi lần mình như là nghĩa vụ của mình phải trả vậy (NCH, 42t TPHCM,)

Có thể thấy rằng, hiện các địa phương chưa có cách xử lý hoặc giải quyết nào thực sự có hiệu quả theo hướng tích cực để giải quyết những hành vi bạo lực tình dục tức thời và hướng tới giải quyết vấn đề bạo lực tình dục một cách triệt để, nghĩa là ngăn ngừa bạo lực trước khi nó xảy ra bằng cách làm thay đổi tận gốc nhận thức, thái độ và cuối cùng là hành vi của những người gây ra bạo lực. Một số phụ nữ đã đề cập tới việc chuyển hướng truyền thông tới cả nam giới - nhóm chủ yếu gây ra bạo lực. Họ cho biết, hoạt động truyền thông phòng chống bạo lực gia đình tại các địa phương hiện nay chủ yếu hướng tới đối tượng là phụ nữ: phụ nữ là người đi họp nghe tuyên truyền về luật pháp, chính sách về phòng chống bạo lực gia đình; phụ nữ tham gia tập huấn về bình đẳng giới. Như vậy, nam giới vô hình chung đã đứng ngoài cuộc, trong khi chính họ mới là những người cần thêm hiểu biết để thay đổi.

Một số phương kế từ chối tình dục của phụ nữ là nạn nhân bạo lực tình dục :

- ❖ Thuyết phục khéo léo cho chồng hiểu và thông cảm (mệt mỏi, nhiều việc)
- ❖ Khôn khéo: thác là ốm
- ❖ Từ chối vào thời kỳ kinh nguyệt, sức khỏe không tốt (đau ốm)
- ❖ Thương lượng - phải sử dụng bao cao su (chồng nghiện)
- ❖ Tránh mặt: thí dụ như trốn về nhà mẹ đẻ vài hôm, chạy sang hàng xóm chơi, ngủ nhờ nhà bạn; tránh đi chỗ khác nếu thấy chồng đi uống rượu về
- ❖ Nói trước với chồng
- ❖ Từ chối và im lặng mặc chồng chửi bới, không cãi lại
- ❖ Ngủ với mẹ chồng, hoặc ngủ với con
- ❖ Bỏ chạy khi chồng bắt đầu có hành vi gây bạo hành - "chạy rề đất"
- ❖ Có được quyền năng nhiều hơn để có thể khẳng định quyền từ chối (làm chủ về kinh tế)

"Minh sẽ tìm biện pháp khôn khéo ví dụ như mời chồng đi xem cái này, xem cái kia giải trí gì đó để có thể người ta quên được vấn đề tình dục ấy đi" (nạn nhân bạo lực tình dục, Quảng Ninh)

"Chị cũng có khôn khéo, như mình không ốm thì mình bảo ốm: "bây giờ thân thể của em không tốt mấy rồi thế thì anh cũng biết chứ". (nạn nhân bạo lực gia đình, Hà Giang)

"Nhưng mà bình thường mình hay phải tránh đi thì nó sẽ tốt hơn. Một mình mình với một mình người ta mà ngủ với nhau thì dần ông người ta có thể là người ta không chịu được, người ta không làm chủ được (nạn nhân bạo lực tình dục và HIV, Hà Giang)

MỤC ĐIỂM TIN

HỖ TRỢ CHO NGƯỜI BỊ BẠO LỰC GIA ĐÌNH

Kim Dung

Trong thời gian gần đây, qua đường dây tư vấn và qua thông tin từ câu lạc bộ thành lập tại các vùng dự án, trung tâm CSAGA đã hỗ trợ giải quyết được một số trường hợp bạo lực gia đình còn bị ách tắc tại địa phương.

Thư ký phiên tòa nói “Cứ về đi”

Chị Nguyễn Thị Lương, thôn Thụy Hà, xã Bắc Hồng, huyện Đông Anh là một thành viên sinh hoạt trong câu lạc bộ PCBLGD của xã Bắc Hồng. Hai vợ chồng chị đã ly hôn, có thoả thuận chia tài sản, nhưng người chồng không thực hiện. Chị đến gặp thư ký tòa án nhân dân huyện để tố cáo chồng thì anh thư ký phiên tòa lạnh lùng nói “Cứ về đi”. Khi chị về, anh chồng không cho chị vào nhà. Hiện chị đang ở tạm trong nhà chất cảm của HTX. Trung tâm CSAGA đã liên hệ đến mạng lưới CLB tại xã Bắc Hồng tác động hỗ trợ để chị sớm được giải quyết việc phân chia tài sản và ổn định chỗ ở.

“Về nhà mà không ngoan thì giết chết”

Chị Nguyễn Thị V, 27 tuổi quê ở thôn Vân Đài xã Chí Hoà, huyện Hưng Hà - Thái Bình, một năm sau khi lấy chồng chị bị chồng ghen tuông đánh rất nhiều, đã hai lần chị phải vào viện. Hiện chị phải sống tạm nhờ nhà mẹ đẻ và không được chăm sóc đứa con 6 tháng tuổi của mình. Chồng chị 33 tuổi, không nghề nghiệp, thường xuyên đánh đập vợ và mẹ đẻ. Chị V đã tố cáo chồng với công an xã, nhưng anh ta chối cãi việc đánh vợ và dọa chị “Về nhà mà không ngoan thì giết chết”. Công an địa phương lấy lý do “không hiểu về bạo lực gia đình”, nên không bảo vệ quyền lợi của chị V. CSAGA đã liên hệ với HLH phụ nữ tỉnh Thái Bình đề nhờ can thiệp. Sau khi được Hội phụ nữ giúp đỡ, chị V đã về nhà, người chồng đã nhả nhặn hơn. Thời gian này chị V đang chờ tòa xử lý hôn.

NỖ LỰC CỦA CÁC THÀNH VIÊN TRONG CLB

Kim Dung

Gần 3 năm cùng sinh hoạt, các thành viên trong CLB “Cùng chia sẻ Hà Nội” trở nên thân thiết gắn bó với nhau như người trong nhà. Các chị không những chia sẻ, tâm sự và giúp đỡ lẫn nhau trong phạm vi câu lạc bộ, mà từ những kiến thức, qua các buổi tập huấn, các chị đã có thể hỗ trợ cả những người phụ nữ khác. Với những kĩ năng, phương pháp hỗ trợ đã được học, các chị đã giúp người bị bạo lực đến nhà tạm lánh, bệnh viện, nơi trợ giúp pháp lý...(Thời gian qua, có một nạn nhân bị chồng đánh, giằng mát ví tiền, mỗi thành viên CLB đã tự bỏ tiền cá nhân để hỗ trợ và số tiền đóng góp của các chị là 1 triệu đồng). Ngoài việc động viên về tinh thần, đùm bọc, sẻ chia về kinh tế đối với người cùng cảnh ngộ, các thành viên còn tích cực giới thiệu, dẫn dắt các chị em đến sinh hoạt tại CLB. Hiện nay, dưới sự hỗ trợ của CSAGA, các thành viên trong CLB đã có một cửa hàng giặt là tại: *Cửa hàng giặt khô là hơi Mỹ Linh Số nhà 73B cụm 13 Trung Liệt, Đống Đa.*

Cửa hàng giặt khô là hơi Mỹ Linh: Số nhà 73B, cụm 13, Trung Liệt, Đống Đa.

Chị Nga - chủ cửa hàng là một trong những thành viên tích cực của CLB, chị có trên 10 năm kinh nghiệm trong nghề. Các thành viên khác tham gia vào đây đều được chị Nga đào tạo bài bản. Tùy theo khả năng, các chị được phân theo các nhóm: nhóm chuyên chở, nhóm giặt khô, nhóm giặt ướt...

Nếu bạn có quần áo, chăn màn cần giặt, hãy liên hệ với địa chỉ trên. Hành động của các bạn đã góp một phần tạo công ăn việc làm cho những nạn nhân của bạo lực gia đình.

Xin lưu ý: Cửa hàng nhận và trả đồ tại nhà miễn phí trên địa bàn Hà Nội

Mọi chi tiết xin vui lòng liên hệ:

Chị Đặng Bích Nga

Số điện thoại: **098.703.5937**

Địa chỉ: Cửa hàng giặt khô là hơi Mỹ Linh: Số nhà 73B, cụm 13 Trung Liệt, Đống Đa.

THÊM MỘT NGÔI NHÀ BÌNH YÊN CHO NHỮNG PHỤ NỮ BỊ BẠO LỰC

28/45 Linh Quang - Đống Đa Hà Nội

Kim Dung

Bên cạnh “Ngôi nhà Bình Yên” của Trung tâm Phụ nữ và Phát triển - một địa chỉ tin cậy cho những người phụ nữ tạm lánh bạo lực, mới đây, trung tâm dạy nghề nhân đạo của nhà giáo Trần Duyên Hải tại 28/45 Linh Quang - Đống Đa Hà Nội cũng trở thành một “Ngôi nhà bình yên” nữa cho chị em phụ nữ bị bạo lực.

Chị em phụ nữ bị chồng bạo lực biết đến trung tâm qua thông tin trên đài phát thanh, báo chí và qua chính những người dân sống xung quanh đó. Họ tìm đến đây để tạm lánh khi bị chồng đánh đập, ngược đãi và hành hạ. Các chị em từ nhiều miền quê khác nhau, độ tuổi trung bình thường từ 30 - 45 tuổi, mỗi người một hoàn cảnh. Khi đến trung tâm, các chị được tư vấn trấn an về tinh thần và được giúp đỡ về chỗ ăn ở trong những ngày đầu. Nếu trường hợp nào nhẹ, trung tâm mời những người chồng bạo lực lên để tìm hướng hoà giải. Có những chị chỉ tạm lánh tại trung tâm 3, 4 ngày rồi trở về. Tuy nhiên, nhiều trường hợp bị bạo lực nặng nề và kéo dài, xin tạm lánh trong thời gian lâu hơn tại trung tâm. Đối với những trường hợp này, bước đầu trung tâm sẽ tìm việc làm để giúp đỡ các chị giải quyết phần nào khó khăn trong đời sống sinh hoạt hàng ngày. Trường hợp các chị dắt thêm 3-4 đứa con, trung tâm đã hỗ trợ cho các em có điều kiện đi học...

Cũng có những chị em sau một thời gian tạm lánh tại trung tâm, không muốn trở về nhà, nhưng người chồng đã cảm nhận được giá trị của người vợ trong gia đình khi vợ vắng nhà. Đối với những trường hợp này, trung tâm đã mời người chồng tới trao đổi, tìm cách giúp đỡ vợ chồng hàn gắn tình cảm. Rất nhiều người chồng ban đầu đến trung tâm đã rất hung hổ, tức giận, nhưng sau khi gặp Thầy Trần Duyên Hải, được tư vấn, nói chuyện đã tỏ ra ân hận và biết lỗi. Trung tâm vẫn theo dõi sát sao khi những người đàn ông từng gây bạo lực đón vợ mình về địa phương

Hàng năm trung tâm đón nhận cư mang khoảng 50-60 trường hợp phụ nữ bất hạnh, trẻ em kém may mắn ở khắp mọi miền đất nước. Tuy cơ sở vật chất của trung tâm chưa thật đầy đủ, khang trang, song ngôi nhà của những tấm lòng nhân ái nơi đây luôn rộng mở.

THÀNH VIÊN CLB THAM GIA LỚP HỌC VÕ TỰ VỆ

LỚP TẬP HUẤN VỀ GIỚI VÀ BLGD

SÁNG TẠO TRANH TRONG TRIỂN LÃM NGÀY MAI

GIỚI THIỆU MỘT SỐ SẢN PHẨM CỦA THÀNH VIÊN CLB TRONG TRIỂN LÃM "NGÀY MAI"

Tranh của chị Bùi Thị T
CLB Thị trấn Yên Viên, Gia Lâm, HN

GỬI TÔI 5 NĂM SAU

CSAGA 7/10/2008

Tôi thầm nhớ những kỷ ức của thửa xưa... Rồi đến mai sau...

Khi chúng tôi mới cưới nhau, vợ chồng hạnh phúc. Sau đó tôi sinh được một cháu trai đầu lòng, cuộc sống dần dần đi vào rạn nứt. Vợ chồng bắt đầu mâu thuẫn. Rồi tôi lại sinh thêm một cháu thứ hai, cuộc sống lúc này thật là bi đát, thiếu thốn về kinh tế, chồng tôi thì suốt ngày rượu chè, rồi còn chửi, còn đánh tôi, nhiều lần... mà con tôi không làm gì được chỉ khóc thét lên vì sợ hãi. Bản thân tôi lúc nào cũng phải suy nghĩ âm thầm. nhưng rồi tôi vẫn phải tự tin trong cuộc sống và cố gắng để vượt qua mọi thử thách của đường đời mà vươn lên. Ước mơ của tôi là luôn mong ước một gia đình hạnh phúc, con cái thành đạt, nhà cửa dàng hoàng, kinh tế đầy đủ sau 5 năm nữa.

GỬI TÔI THÂN MẾN

Trải qua 27 năm chung sống với người chồng uống rượu, tôi chẳng có lúc nào vui vẻ khi hết giờ làm việc và trở về nhà. Khi tôi ra công chúng, có người hiểu và thông cảm hoàn cảnh của tôi, nhưng cũng có người nhìn tôi với con mắt soi mói... Tôi cố đứng dậy cho đến ngày hôm nay là nhờ tôi đã sinh ra 2 đứa trẻ: thông minh và khoẻ mạnh, chúng đã khôn lớn và trưởng thành... Tôi mơ ước đến năm 2012, cuộc sống của tôi luôn tươi trẻ, chồng tôi không còn nát rượu nữa, thành viên trong gia đình tôi luôn luôn vui vẻ quây quần trong mâm cơm đầy ắp những tiếng cười. Không những bản thân tôi mong ước như vậy mà tôi mong ước cho tất cả những người trên đất nước Việt Nam không còn sống trong cảnh chồng nát rượu, cờ bạc, nghiện hút, trai gái...

Tranh của chị Tạ Thị Dung
CLB Vì hạnh phúc gia đình Vĩnh Ngọc Đông Anh, Hà Nội

Tranh của chị Đào Kim Ngân
CLB phường Ngọc Thụy, Gia Lâm, HN

THƯ GỬI BÀ KÍNH YÊU

Hà Nội ngày 6 tháng 10 năm 2008

Ước gì giờ đây con vẫn được sống trong vòng tay của bà, bà nội ơi. Cuộc sống như là một giấc mơ thoáng qua. Nhiều lúc nghĩ về tuổi thơ của con, con mong sao mãi mãi được trở về sống trong tình yêu thương của Nội. Nhà mình rất nghèo, Nội nhỉ. Bố mẹ con quanh năm phải đi dạy học xa nhà. Ở nhà chỉ có hai bà cháu mình thôi. Con nhớ lắm, Nội suốt ngày thức khuya dậy sớm gói từng cái bánh bèo nhỏ xíu bán rong sáng chiều. Vậy mà nuôi con khôn lớn trưởng thành. Nội chẳng bao giờ đánh con, chửi con... Nội ơi sao nội lúc nào cũng nhẹ nhàng đến thế. Nhà mình lúc nào cũng đầy ắp tiếng cười mỗi khi nội đi chợ về... Không như ngày hôm nay, cuộc sống thật là phũ phàng và bao oan trái cay nghiệt đến với con. Con đã lấy chồng, có con cháu Nội đó, nhưng sao nó tàn nhẫn vậy hả Nội? Gia đình chồng của con thật khác thường, họ suốt ngày cãi vã rồi chửi bới nhau, họ không muốn làm những việc nhọc nhằn như Nội, chỉ thích cờ bạc qua ngày mà thôi. Mẹ chồng con thì rượu chè tim có chửi con, mặc dù con có lỗi gì đâu. Đau đầu lắm Nội ạ. Nhiều lần con bị đánh, oan ức lắm Nội ơi...! Ước gì con được trở về sống trong vòng tay của Nội... để không bao giờ bị bạo lực, oan trái như ngày hôm nay. Họ luôn luôn gây áp lực cho con, bạo lực cả về tinh thần lẫn thể xác, Nội ạ...!

Con của Nội
Đào Kim Ngân

GỬI NGUYỄN XUÂN HỒNG

Tỉnh đi nào tôi ơi!

Tỉnh dậy đi vì trời đã sáng rồi! Những gì em thấy đêm qua giờ chỉ còn là mộng ảo. Gia đình ư? Em đúng là có một gia đình, có chồng, có con. Nhưng gia đình đó đâu còn là của riêng em nữa...

Dòng máu của em có tội gì? Con em có tội gì? Tại sao tất cả chúng ta tuy gần nhau nhưng lúc nào cũng như người xa lạ?

Anh của em giờ trái tim đã quay về hướng khác, chỉ còn em nuôi hi vọng một mình!

Nếu như em không mang dòng máu này...

Nếu như mọi chuyện đáng sợ kia không xảy ra...

Nếu như con của chúng ta...

Nếu như...!!!

Thì chắc giờ có thể chúng ta đã là một gia đình hạnh phúc. Em không dám chắc em là người đàn bà hoàn hảo, nhưng những gì em có đủ để những người khác phải ghen tỵ. Nhưng giờ đây điều đó có nghĩa gì...?

Em chỉ mơ ước có một gia đình hạnh phúc, có thêm cho mình một đứa con nữa. Nhưng có lẽ sẽ không bao giờ điều đó là thật... vì giữa chúng ta luôn có hàng rào nhọn vô hình!

Tỉnh dậy đi nào tôi ơi, ngày mai sẽ khác!!!

Tranh của Nguyễn Xuân Hồng
CLB Bằng Lăng Tim HN

Hà Nội ngày 07-10-2008

Mình viết lá thư này gửi bạn thân nơi phương xa. Đã lâu lắm rồi chúng mình không gặp nhau nữa. Dạo này bạn có khoẻ không?

Hôm nay mình được tham gia một lớp học ở bên Hà Nội, một bài học kể câu chuyện của mỗi gia đình. Tối về nhà mình ngồi nghĩ đến bài học đó, sao nó lại giống cái cuộc đời của mình đến thế, rồi đột nhiên mình lại muốn kể cho bạn nghe...

Bạn ơi, mình muốn nói với bạn là 3 năm trở về trước và 2 năm đổ về sau... Trước đây mình tưởng như mình hạnh phúc, ngờ đâu sau đó mình dường như không đứng dậy nổi bạn ạ. Bạn biết đấy, mình đã từng là một cô gái xinh đẹp, đâu thua kém gì với các loài hoa đâu, thế rồi mình cũng đã từng có một gia đình hạnh phúc với chồng mình, con mình. Nhưng rồi mọi việc bỗng dưng thay đổi, mái ấm gia đình không bình yên đã đẩy mình rơi vào hố sâu vực thẳm, mình đã rất cố gắng gượng dậy để vượt lên số phận, vượt lên chính mình. Thật may là mình đã có hai đứa con, chúng đã thức tỉnh mình dậy. Vì hai con mình đã làm cho mình đứng dậy được và bây giờ mình đã từ từ có được hạnh phúc mà mình đã mong. Một mong ước thôi, bạn biết không. Mình chỉ mong một buổi sáng thức dậy, mình, chồng mình, con mình cùng nhau tập thể dục. Thế là đủ rồi phải không bạn?

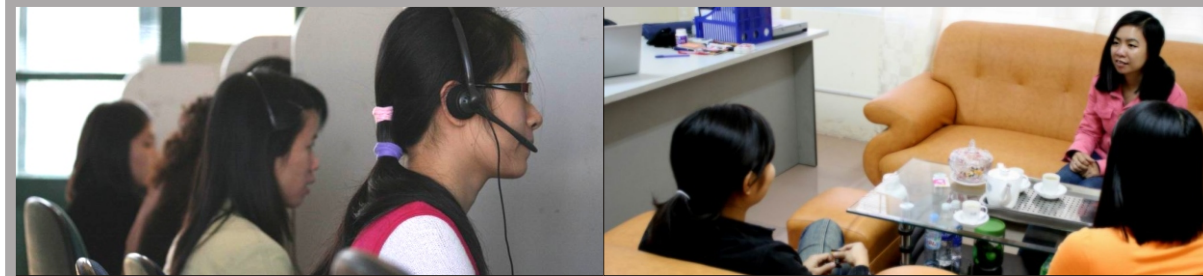
Thôi thư còn dài nhưng thời gian không cho phép. Cuối thư mình chúc bạn và gia đình hạnh phúc.

Bạn của Lan

Tranh của chị Nguyễn Thị T
CLB Yên Thương Đông Anh, HN

linktam
KÉO BẠN RA KHỎI RÁC RỐI

mâu thuẫn
Để những **mâu thuẫn** gia đình
không trở nên **trầm trọng**
trầm trọng

Để có được kiến thức và kỹ năng
trong các mối quan hệ

Hãy gọi cho

TƯ VẤN TÂM LÝ TÌNH CẢM

1900 5999 30

www.linktam.vn